

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Донецький державний університет управління
Освітня програма	46693 Публічне управління та адміністрування
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	281 Публічне управління та адміністрування

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Донецький державний університет управління
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	46693
Назва ОП	Публічне управління та адміністрування
Галузь знань	28 Публічне управління та адміністрування
Спеціальність	281 Публічне управління та адміністрування
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Приліпко Сергій Михайлович, Ткачук Дмитро Геннадійович, Деміхов Олексій Ігорович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	30.06.2021 р. – 02.07.2021 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://dsun.edu.ua/storage/documents/programs/doctor/public%20administration/%D0%92%D1%96%D0%B4%D0%BE%D0%BC%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%20%D1%81%D0%B0%D0%BC%D0%BE%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%BD%D1%8E%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%9E%D0%9D%D0%9F%20281%D0%9F%D0%A3%D0%90.pdf>

Програма візиту експертної групи <https://dsun.edu.ua/storage/documents/programs/doctor/public%20administration/%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B0%20%D0%B0%D0%BA%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%B8%D1%82%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%97.pdf>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітньо-наукова програма (далі – ОП) Донецького державного університету управління (далі – ДонДУУ) на основі проведеної дистанційної акредитації та аналізу відомостей самооцінювання демонструє «загалом відповідність» за всіма критеріями оцінки. Перш за все необхідно вказати, що університет був евакуйований з м.Донецьк і втратив значну частину професорсько-викладацького складу, залишив всі бібліотечні фонди і основні засоби, комп'ютерне і технічне оснащення на тимчасово окупованій території. В м.Маріуполь були переведені 72 співробітника, з них, 60 осіб – професорсько-викладацького складу, продовжили навчання 1995 здобувачів освіти. Відсутність гуртожитків та недостатня кількість аудиторного фонду стали причиною плінності кадрів та відтоку здобувачів освіти (1197 осіб, які були відраховані та переведені до інших ЗВО у 2015 році). Основна мета роботи топ-менеджменту ЗВО нині – це збереження та відновлення кадрового потенціалу професорсько-викладацького складу. Спільна робота з органами місцевого самоврядування дозволила забезпечити тимчасовим житлом викладачів та провідних фахівців університету, які мають статус внутрішньо переміщеної особи. Отже, університету вдається зберегти викладацький склад, який забезпечує вирішення завдань щодо професійної підготовки майбутніх управлінців. Відданим працівникам університету, які залишилися вірними своєї справі, довелося створювати в м.Маріуполь всю матеріально-технічну базу з початку. Завдяки активності керівництва ЗВО та ядра провідних викладачів вдалося залучити фінансові ресурси для ремонту і розбудови нової інфраструктури. Були залучені міжнародні грантові кошти, ресурси м.Маріуполь, спонсорська допомога місцевого бізнесу для відновлення повноцінної роботи університету. Крім того, участь викладачів університету у вітчизняних і зарубіжних науково-дослідних проєктах, публікаційна активність наукових керівників свідчить про потенціал подальшого розвитку університету як центру наукових досліджень. Виявлені слабкі сторони та недоліки не є суттєвими, не носять системного характеру та можуть бути виправлені. Експертами надана низка рекомендацій, що дозволить удосконалити якість реалізації освітньо-наукової програми.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Викладачі і здобувачі освіти за ОП активно задіяні в різн. проєктах, які направлені на реалізацію стратегії ЗВО: посилення знання англ. мови, академобільність, «Університет в смартфоні», Центр лідерства, Центр еколог. освіти, Університет третього віку, юр. клініка «Феміда», волонтер. рух. Таким чином, цілі ОП, мета і стратегія розвитку ЗВО не лише задекларовані, але й реально корелюють між собою і змістовно наповнюються всіма учасниками освіт. процесу. Унікальністю цієї ОП є той факт, що на старті навчання здобувачі мають можливість обирати цікаві для себе теми досліджень. Особливо це стосується представників НГО, які вмотивовані здобувати наук. ступ. доктора філософії і пропонують своїм наук. керівникам для дослідження цікаві і актуальні напрями, а результати досліджень потім ефективно впроваджуються в практику роботи таких НГО. Унікальною є практика залучення викладачів, наук. керівників і здобувачів до участі в різних проєктах на рівнях громади м.Маріуполь і регіону Південний Донбас. Це дозволяє наук. керівникам та здобувачам відслідковувати мегатренди розвитку регіону і країни та, відповідно, коригувати вектор подальших власних наук. досліджень в бік їх практ. орієнтованості, затребуваності громадою, що звісно, впливає на реальне впровадження наук. результатів діяльності ЗВО. Такий підхід дає можливість розвивати в ЗВО трансфер знань і технологій, виходити на рівень затребуваних платн. освіт. послуг, замовлень в ЗВО розробок стратег. документів та наук. експертиз з боку зацікавлених ОТГ, НГО, органів публічної влади і управління, бізнесу. Освітнє середовище в ЗВО є безпечним для життя та здоров'я всіх зацікавл. сторін. Академ. та проф. кваліфікація викладачів забезпечує досягнення визначених ОП цілей та ПРН. До періодичного перегляду та оновлення ОП залучені усі учасники освітн. процесу, їх пропозиції аналізуються та впроваджуються. В ЗВО систематично проводяться навчал. семінари та тренінги щодо забезпечення якості ОП, освітн. процесу та дотримання правил академдобросочесності. Здобувачі та випускники ОП працюють викладачами у ЗВО, беруть постійно участь у перегляді та оновленні ОП. Внутрішні норм.-прав. акти, які розміщені на офіційному сайті ЗВО, є чіткими, зрозумілими та доступними. Зміст ОП та навчал. планів відповідає наук. інтересам аспірантів, забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідн. та викладач. діяльності. Напрями досліджень наук. керівників переважно дотичні до наук. діяльності аспірантів та наук. теми кафедри. За результатами досліджень наук. керівники та здобувачі беруть постійну участь у відображенні результатів досліджень у колект. монографіях кафедри, вітчизн. фах. виданнях з держ. управління, публікаціях у зарубіж. журналах. Щорічне проведення міжнарод. наук.-практ. конференцій за спеціальністю сприяє апробації наук. досліджень здобувачів та публікації тез доповідей. Більшість наук. керівників мають спільні публікації зі здобувачами, що підтверджує проведення спільн. досліджень.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

ЕГ рекомендує до цілей ОП додати такий елемент як підгот. кадрів, здатних розв'язувати комплексні наук.-практ. проблеми у сфері публ. упр. та адмініструв. в контексті сталого розвитку конфлікт. і постконфлікт. суспільств в умовах триваючих і минулих військ. дій. Доцільно створити Експертну раду роботодавців за ОП для

систематизації роботи в цьому напрямі. За рекомендаціями роботодавців, потребує посилення в структурі ОНП набуття випускниками таких компетентностей як управління проектами, цифр. навички і брендінг громади. При прийнятті рішення кафедри про зарахування навч.-пед. практики варто звертати увагу на відповідність дисциплін, які викладаються здобувачами, предметній області спеціальності. Як крок для покращення діяльності за ОНП, пропонується посилити постійн. моніторинг публікац. активності здобувачів і створити на рівні наук. керівників і топ-менеджменту ЗВО кращі умови для такої активності (безоплатні публікац. для здобувачів, розвиток власн. фах. видань ЗВО, входження викладачів і наук. керівників від ЗВО в склад редколегій високоцитованих наук. видань України та світу). Необхідно покращ. умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особлив. освіт. потребами (встановити пандуси, створити спец. обладнану вбиральню, ліфти, кімнату для матері й дитини тощо). ЕГ рекомендує наук. керівникам: посилити публікац. активність у виданнях, які цитуються у міжнародних базах Scopus / Web of Science, за тематикою досліджень аспірантів з метою формув. якісного складу разових спеціалізов. вчених рад; звернути увагу на залучення усіх здобувачів до написання публік. у зарубіж. виданнях; долучитись разом зі здобувачами до конкурсів проєктів з виконання наук. досліджень і розробок, які фінансуються Нац. фондом досліджень України та дають можливість регулярно здійснюв. публікації та/або практично впроваджувати результати наук. досліджень; більш детально роз'яснювати здобувачам про процедуру перевірки дисертац. робіт на ознаки академ. недоброчесності. Потребує посилення робота навч.-метод. відділу та інших структур. підрозділів щодо організації якісн. перевірок готовності кафедр до підготовки здобувачів за ОНП та контролю за усуненням виявл. зауважень. ЕГ рекомендує після громад. обговорення оприлюднювати на сайті ЗВО інформ. щодо пропозицій стейкхолдерів і розміщувати її під проєктом ОНП. Доцільно розробити на рівні ЗВО норматив. документ щодо порядку обов'язков. перевірок робіт здобувачів на академ. доброчесність на всіх етапах їх підготовки (перевірка наук. публ. перед поданням у видавництва, поперед. розгляд, подання дисертації до зах. до разової спец. вченої ради), зазначивши також функціонал. обов'язки відповідал. особи за перевірку від кафедри. Варто ввести контроль за зберіганням посадовою особою ЗВО реєстру звітів про перевірку робіт на дотримання правил академ. доброчесності, що дозволить знизити потенц. репутаційні ризики для ЗВО, здобувачів і наук. керівників на всіх етапах реалізації ОНП.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Ціллю ОНП є підготовка висококваліфікованих наукових і науково-педагогічних кадрів, інтегрованих у європейський та світовий освітньо-науковий простір, здатних організувати та здійснювати науково-дослідну та адміністративно-управлінську діяльність, а також генерувати інноваційні, практично спрямовані рішення щодо розв'язання комплексних науково-практичних проблем у сфері публічного управління та адміністрування. Вказані цілі відповідають місії та стратегії розвитку ЗВО. Зокрема, місія ЗВО згідно Стратегічного плану розвитку на 2020-2025 роки (<http://bit.ly/34YMK6J>) сформульована як просування європейських цінностей та стандартів в освіті, державному управлінні та місцевому самоврядуванні південної частини Донбасу. Візія ЗВО - спеціалізований економіко-управлінський заклад вищої освіти, орієнтований на навчання протягом життя. Викладачі і здобувачі освіти за ОНП активно задіяні в різних проєктах, які направлені на реалізацію стратегії ЗВО: посилення знання англійської мови, академічна мобільність, «Університет в смартфоні», Центр лідерства, Центр екологічної освіти, Університет третього віку, юридична клініка «Феміда», волонтерський рух. Таким чином, цілі ОНП, мета і стратегія розвитку ЗВО не лише задекларовані, але й реально корелюють між собою і змістовно наповнюються всіма учасниками освітнього процесу. Поряд з цим, ЕГ рекомендує до цілей ОНП додати такий елемент як підготовка кадрів, здатних розв'язувати комплексні науково-практичні проблеми у сфері публічного управління та адміністрування в контексті сталого розвитку конфліктних і постконфліктних суспільств в умовах триваючих і минулих військових дій. Це додасть унікальності цієї ОНП з огляду на попередній досвід ЗВО, його територіальне розміщення і коло діючих і потенційних стейкхолдерів.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

В ході зустрічей із здобувачами вищої освіти, наук.-пед. працівниками і роботодавцями ЕГ встановлено, що цілі та ПРН сформульовані з урахуванням позицій та потреб стейкхолдерів. Основними роботодавцями є ДонДУУ, НГО, публічні органи влади і упр., а також ОТГ Південного Донбасу. Під час зустрічі з роботодавцями начальник

управління «Секретаріат ради» Маріупольської міськради Стамбулжи Ю. зазначила, що гарант ОНП і викладачі кафебри прислухаються до потреб ОМС регіону в контексті формування відповідних цілей і програмних результатів навчання. Проводяться періодичні наради проектної групи за ОНП з роботодавцями з різних сфер діяльності, в тому числі з представниками НГО, бізнесу, органів влади і упр., ОТГ, академспільноти (<https://dsum.edu.ua/uk/news/obgovorennya-osvitnih-program>). Заслужує на увагу те, що університет продовжує активний пошук нових стейкхолдерів. Так, між ЗВО і потенційними стейкхолдерами, в тому числі закордонними, укладені угоди (Wyższa Szkoła Ekonomiczno-Humanistyczna v Bielsku-Białej (WSEH, Poland), Києво-Могилянська школа врядування, Одеська морська академія, Таврійський нацуніверситет ім.Вернадського, Східний офіс ДержАудитСлужби, ГоловУправління ДПС у Донецькій обл., ТОВ «МАРЕЛ»). Це є унікальністю у підходах в роботі гарант за цим підкритерієм. В ході зустрічі експертів з випускниками і здобувачами освіти різних років навчання встановлено, що їх залучали до формування змісту ОНП шляхом анкетування і участі в засідання проектн. групи. Їх пропозиції були враховані гарантом. В ході зустрічі з академпersonалом д.н.держ.упр., проф. С.Марова підкреслила, що більшість здобувачів освіти є заочниками, які поєднують навчання і роботу, мають багатий життєвий і проф. досвід, приходять в ЗВО вже з власними напрацюваннями щодо вектору освітн. і науков. діяльності, розуміються на темі дослідження і зацікавлені в практич. впровадженні результатів. Такі вмотивовані здобувачі також впливають на покращення змісту ОНП своїми практичн. порадами. Вказаний аспект оцінюється експертами як унікальний для цієї ОНП. В свою чергу, ЗВО забезпечує формування індивідуал. освіт. траєкторії навчання зацікавленим і вмотивованим здобувачам. В ході обговорення змісту ОНП з представниками академспільноти, гарант отримувала і впроваджувала поради щодо посилення змісту ОНП такими ПРН як здатність випускника науково обґрунтовувати і здійснювати експертизу норм.-правов. актів (підтверджено в ході спілкування експертів на фокус-групі з представником Таврійського нацуніверситету ім.Вернадського, д.н.держ.упр., доц. Горником В.), а також щодо здатності розробляти нові підходи та адаптувати кращі практики електронн. урядування та електронн. демократії до потреб сталого розвитку (пропозиція від завкафебри держупр. і місцев. самоврядув. Херсонського нац. технiч. університету, д.н.держ.упр., проф. Лопушинського І.П.). Разом з тим, експерти рекомендують створити Експертну раду роботодавців за ОНП для систематизації роботи на цьому напрямі.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Зміст ОНП відповідає вимогам ринку праці. Так, в ході спілкування зі здобувачами освіти, експертами було встановлено, що представники регіональних НГО зацікавлені у вступі на цю ОНП. Зі слів здобувачів освіти Токаревої У. і Ломакіної Т. (4 курс, заочна форма навчання, працюють в НГО «Безбар'єрність»), навчання за цією ОНП і здобуття наукового ступеню доктора філософії саме за вказаною спеціальністю дає їм можливість покращити власну кар'єрну траєкторію, сформувати конкурентоспроможне резюме і набути компетентностей для участі в міжнародному фандрайзингу. Такий акцент на підготовці фахівців рівня доктора філософії для НГО є для цієї ОНП унікальним. Підтвердженням того, що цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням регіонального контексту є те, що програма є цікавою і актуальною для представників ОМС і ОТГ регіону. Зокрема, секретар Маріупольської міськради Сухова К. є здобувачем освіти за цією ОНП. Декілька працівників органів публічної влади і управління регіону раніше проходили навчання за ОНП і успішно захистили дисертації. Під час спілкування експертів з роботодавцями Мороз Є. (начальник управління юридичного забезпечення діяльності виконавчого апарату Запорізької обласної ради) зазначив, що ОНП динамічно розвивається з огляду на галузевий контекст, гарант і проектна група гнучко реагують на зміни законодавчого поля і вимоги до випускника за вказаною програмою в русі сучасного реформування публічного управління та адміністрування. Представники академічної спільноти (д.е.н., проф. Хлобистов Є. від НУ «Києво-Могилянська академія», і д.н.держ.упр., доц. Горник В. від Таврійського нацуніверситету ім.Вернадського) вказали експертам, що в рамках співпраці університетів відбувається спільне наукове стажування викладачів і здобувачів освіти, а також спільне викладання і обмін дисциплінами, що збагачує зміст освітньої і наукової компонент програми шляхом запозичення кращого досвіду. Керуючий справами виконкому Запорізької міської ради Омелянович Р. в бесіді з експертами відмітив, що цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, однак потребує посилення набуття таких компетентностей як управління проектами, цифрові навички (впевнений користувач технологій e-government), брендінг громади. Серед іноземних аналогічних програм університетом вивчався досвід Harvard Kennedy School, США. Гарант та член групи забезпечення Д.Тарасенко пройшли міжнародне стажування в WSEH, Bielsko-Biala, Польща. Вказаний здобутий досвід знайшов відображення в змісті освітніх компонент за ОНП.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Відповідний Стандарт вищої освіти відсутній. Програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій (на момент проведення акредитаційної експертизи). Зміст ОНП враховує вимоги професійного стандарту на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти», затверджений наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства від 23.03.2021 № 610.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Викладачі і здобувачі освіти за ОНП активно задіяні в різних проєктах, які направлені на реалізацію стратегії ЗВО: посилення знання англійської мови, академічна мобільність, «Університет в смартфоні», Центр лідерства, Центр екологічної освіти, Університет третього віку, юридична клініка «Феміда», волонтерський рух. Таким чином, цілі ОНП, мета і стратегія розвитку ЗВО не лише задекларовані, але й реально корелюють між собою і змістовно наповнюються всіма учасниками освітнього процесу. Заслужує на увагу те, що університет продовжує активний пошук нових стейкхолдерів. Так, між ЗВО і потенційними стейкхолдерами, в тому числі закордонними, укладені угоди (Wyższa Szkoła Ekonomiczno-Humanistyczna v Bielsku-Białej (WSEH, Poland), Києво-Могилянська школа врядування, Одеська морська академія, Таврійський нацуніверситет ім.Вернадського, Східний офіс ДержАудитСлужби, ГоловУправління ДПС у Донецькій обл., ТОВ «МАРЕЛ»). Це є унікальністю у підходах в роботі гаранта за цим підкритерієм. Більшість здобувачів освіти є заочниками, які поєднують навчання і роботу, мають багатий життєвий і проф. досвід, приходять в ЗВО вже з власними напрацюваннями щодо вектору освітн. і науков. діяльності, розуміються на темі дослідження і зацікавлені в практич. впровадженні результатів. Такі вмотивовані здобувачі також впливають на покращення змісту ОНП своїми практичн. порадами. Вказаний аспект оцінюється експертами як унікальний для цієї ОНП. В свою чергу, ЗВО забезпечує формування індивідуал. освіт. траєкторії навчання зацікавленим і вмотивованим здобувачам. При формуванні ОНП враховані галузевий та регіональний контексти, інтереси здобувачів та роботодавців. Акцент на підготовці фахівців рівня доктора філософії для НГО є для цієї ОНП унікальним.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

ЕГ рекомендує до цілей ОНП додати такий елемент як підготовка кадрів, здатних розв'язувати комплексні науково-практичні проблеми у сфері публічного управління та адміністрування в контексті сталого розвитку конфліктних і постконфліктних суспільств в умовах триваючих і минулих військових дій. Це додасть унікальності цієї ОНП з огляду на попередній досвід ЗВО, його територіальне розміщення і коло діючих і потенційних стейкхолдерів. Також доцільно створити Експертну раду роботодавців за ОНП для систематизації роботи в цьому напрямі. За рекомендаціями роботодавців, потребує посилення в структурі ОНП набуття випускниками таких компетентностей як управління проєктами, цифрові навички (впевнений користувач технологій e-government), брендінг громади.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Наявні факти щодо загальної відповідності виконання критерію 1. Виявлені недоліки (відсутність Експертної ради роботодавців, необхідність розширення набору компетентностей в структурі ОНП на прохання роботодавців) не є суттєвими.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОНП (2020 р.) становить 60 кредитів ЄКТС, що відповідає нормативам, зазначеним у частині 6 статті 5 ЗУ «Про вищу освіту». У т.ч на цикл загальної підготовки відведено 16 кредитів ЄКТС (26,7%), цикл професійної підготовки – 20 кредитів ЄКТС (33,3%), дисципліни вільного вибору – 20 кредитів ЄКТС (33,3%) та практичну підготовку – 4 кредитів ЄКТС (6,7%). ОНП включає не менше чотирьох складових, що передбачають набуття аспірантом компетентностей відповідно до НРК: здобуття глибоких знань із спеціальності, за якою аспірант проводить дослідження, зокрема засвоєння основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань за обраною спеціальністю, оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напрямку («Концептуальні засади політики сталого розвитку в публічному управлінні», «Методологічні та практичні аспекти управління суспільними процесами», «Публічне врядування та публічний менеджмент в управлінні сталим розвитком» – всього 12 кредитів ЄКТС); оволодіння загальнонауковими

(філософськими) компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного світогляду (“Філософія науки”, “Методологія, організація та технологія наукових досліджень” – всього 7 кредитів ЄКТС); набуття універсальних навичок дослідника, зокрема усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою, застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, організації та проведення навчальних занять, управління науковими проектами та/або складення пропозицій щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності (“Педагогіка вищої школи”, “Інноваційний розвиток та електронне врядування в публічному управлінні”, “Місцеве самоврядування та суспільні комунікації” – всього 11 кредитів ЄКТС); здобуття мовних компетентностей, достатніх для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою в усній та письмовій формі, а також для повного розуміння іншомовних наукових текстів з відповідної спеціальності (“Іноземна мова наукового спілкування” – 6 кредитів ЄКТС). Набуття компетентностей з організації та проведення навчальних занять посилюється навчально-педагогічною практикою в обсязі 4 кредити ЄКТС. У ОНП та навчальних планах 2016 та 2019 рр. виявлено невідповідність. У ОНП 2016 р. у профілі програми зазначається обсяг ОНП 48 кредитів ЄКТС, що корелює з навчальним планом. В той же час, у характеристиці програми (предметна область) зазначено, що основна частина роботи для отримання ступеня відповідає 60 кредитам. У профілі ОНП 2019 р. обсяг програми встановлено у розмірі 60 кредитів ЄКТС, проте обсяг освітніх компонентів у навчальному плані для денної (очної) форми становить 48, а для заочної – 52 кредити ЄКТС.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов’язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст ОНП 2020 р. має структуру: преамбула, профіль (загал. інформація, ціль, характеристика, працевлаштування та продовження освіти, стиль та методика навч., програмні компетентності та результати навчання, обсяг кредитів ЄКТС, умови допуску до ОНП, перелік компетентностей доктора філософії (в т.ч. матриці відповідності, структурно-логічну схему), форми атестації здобувачів освіти. Хоча зміст ОНП сформований переважно на основі проекту стандарту підготовки доктора філософії зі спеціальності 281 “Публічне управління та адміністрування” 2017 р., оприлюдненому на сайті МОН <https://bit.ly/3jKIS1G>, проектною групою не враховано важливу інтеграл. компетентність – здатність ідентифікувати комплексні проблеми в галузі публ. упр. та адмініструв., у т.ч. в дослідницько-інноваційної діяльності, та пропонувати підходи до їх вирішення, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або практики публ. упр. та адмініструв.. Назва розділу V “Перелік освітн. компетентностей” не відповідає змісту, оскільки у табл. 2 зазначається перелік освіт. компонент, а не компетентностей. У переліку ПРН пропущено ПРН 8, хоча у матриці кореляції результатів навчання та освітніх компонентів він відображений. Система оцінювання включає лише проміж. контроль у формі річн. звіту відповідно до індивідуал. плану. Не зрозуміло, яка форма контролю успішності навчання здобувачів використовується, хоча у ОНП 2016 та 2019 рр. вона зазначалась (підсумковий контроль). Передбачається оцінювання атестац. екзамену з загал. та профес. підготовки, проте він не передбачений у розділі VI “Форми атестації здобувачів вищої освіти”. У ОНП 2016 та 2019 рр. зазначається, що за результатами вивчення обов’язк. дисциплін підсумк. контроль успішності навчання здобувача проводиться у формі екзамену. Аналіз навчал. планів 2016 і 2019 рр. свідчить, що у 5 із 8 обов’язк. дисциплін формою підсумк. контролю є залік. Помічені недоліки проектувальників ОНП 2019 р. – у характеристиці програми неправильно зазначено галузь знань (28 Управління та адміністрування); у переліку програмн. результатів навч. пропущено ПРН 8, коди освіт. компонент у табл. “Розподіл змісту освіт. складової програми. Перелік компонент ОНП” не відповідають шифрам у матриці кореляції ПРН та компетентностей з освіт. компонентами, що унеможлиблює прослідкувати їх відповідність; вибірково компонента “Інформаційні технології та електронне врядування” не забезпечує досягнення ПРН 4 та ПРН 7; у розділі V “Форми атестації здобувачів вищої освіти” зазначається про присвоєння здобувачам кваліфікації “Доктор філософії у галузі соц. та поведінкових наук”; вимоги до кваліфікац. роб. співставленні із розв’язанням наук. завдання у галузі знань “Соц. та поведінкові науки”; структурно-логічна схема містить освітні компоненти, які не передбачені в ОП та у навчальному плані, та не утворює взаємопов’язану систему. ЕГ розцінює вказані недоліки в оформленні ОП як технічні помилки і неуважність виконавців при підготовці документів.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

В цілому, зміст ОНП відповідає предметній області спеціальності. Це підтверджується аналізом змістового наповнення обов’язкових освітніх компонент, які формують загальні та спеціальні компетентності, спрямовані на досягнення цілей та ПРН. “Філософія науки” формує у здобувачів інноваційні навички, необхідні для виробництва наукового знання та оволодіння інноваційними механізмами його застосування, поглиблює філософські знання, зосереджує увагу на філософських проблемах. Дисципліни “Методологія, організація та технологія наукових досліджень” та “Методологічні та практичні аспекти управління суспільними процесами” забезпечують цілісне уявлення здобувачів про методологію наукового дослідження та формують навички практичного застосування конкретних методів наукового пошуку у професійній діяльності, розширюють знання щодо теоретичних та практичних аспектів здійснення публічної влади, застосування законів, принципів в управлінні суб’єктами публічної сфери, передбачають засвоєння відповідних методів, методик та технологій. “Інноваційний розвиток та електронне врядування у публічному управлінні” формує науковий світогляд з теорії, методології та процесів, запровадження обґрунтованих інноваційних рішень у публічному управлінні та електронному урядуванні. “Концептуальні засади політики сталого розвитку в публічному управлінні” розкриває цілісне уявлення про

філософські та теоретичні аспекти розвитку політики сталого розвитку, набуття практичних навичок науково-аналітичної роботи та проведення економічного, соціального, політичного аналізу політики сталого розвитку, розробки та реалізації публічної політики в сфері забезпечення сталого розвитку, вироблення аналітичних рекомендацій для прийняття політичних і управлінських рішень орієнтованих на засади сталого розвитку та стандарти «Good Governance». «Публічне врядування та публічний менеджмент в управлінні сталим розвитком» спрямована на оволодіння базовими знаннями щодо теоретичних та практичних аспектів публічного врядування та публічного менеджменту в умовах сталого розвитку та формування на цій основі відповідних вмінь та навичок щодо застосування методів, механізмів публічного управління та адміністрування для системного вирішення протиріч, проблем і задач з управління суспільством, державою, територіальним утворенням чи суб'єктами громадянського суспільства. «Місцеве самоврядування та суспільні комунікації» надає знання з науково-теоретичних основ про принципи, методи та засади місцевого самоврядування, висвітлює основні теоретичні та практичні аспекти функціонування комунікативного процесу. «Педагогіка вищої школи» формує у здобувачів необхідний набір компетентностей, що забезпечують ефективне вирішення наукових, професійних, особистісних проблем педагогічної діяльності у вищій школі та уміння викладання дисциплін відповідно до вимог вищої школи. «Іноземна мова наукового спілкування» забезпечує розвиток мовленнєвих умінь аспірантів для ефективного використання у професійних та академічних цілях.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обов'язку, передбаченому законодавством.

У ЗВО для здобувачів передбачена можливість вільного вибору дисциплін загальним обсягом 20 кредитів ЄКТС (33,3%). Процедура вибору дисциплін регулюється Положенням про формування індивідуальних освітніх траєкторій здобувачів вищої освіти у ДонДУУ (протокол № 9 від 27.05.2021 р.) <https://bit.ly/зук8bvA>. Здобувач освіти може обирати дисципліни, передбачені для вивчення здобувачами усіх рівнів. Дисципліни вільного вибору викладаються у групі чисельністю від 3-х осіб. Вибір дисциплін відбувається з особистого кабінету здобувача. Каталог <https://bit.ly/3hgrFvI> налічує 295 вибіркових дисциплін з можливістю пошуку за ключовими словами, викладачем та кафедрою. На сайті ЗВО сформовані списки груп для вивчення вибіркових дисциплін <https://bit.ly/3hIzpFM>. Вибірковою перевіркою встановлено, що аспіранти ЗВО можуть обрати як фахові дисципліни «Курс з медіаграмотності» (Сухова К.К., 2019 р.), «Організація та управління в державних установах» (Барський І.М., Горюнова К.А., Гусаков С.В. та ін., 2019 р.), «Проектний менеджмент» (Снопенко Г.В., 2019 р.), так і загальноосвітні дисципліни, напр. «Основи підприємницької діяльності» (Кононов С.О., 2019 р.). На резервній зустрічі ЕГ було продемонстровано обрання дисциплін з особистого кабінету у системі, проте вона потребує удосконалення: на вибір не повинні пропонуватися ті, які вже вивчалися. Під час спілкування зі здобувачами та випускниками ОНП було зазначено про вільне обрання ними дисциплін із запропонованого каталогу. На запит ЕГ гарантом надані сканкопії заяв здобувачів різних років навчання, що підтверджують обрання дисциплін «Прогнозування публічного управління» у 2019 р. (Сухова К.К., Ляшенко С.С.), «Прогнозування публічного управління» та «Демократія та належне врядування у зарубіжних країнах» у 2018 р. (Гончаренко Д.В., Чертка С.П.), у 2017 р. ті ж дисципліни (Кравченко О.В., Ломакіна Т.А.). У структурно-логічних схемах ОНП 2019 та 2020 рр. не відображено дисципліни вільного вибору здобувачів. В контексті формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачами підтверджено право вільного обрання наукового керівника та теми дисертаційного дослідження, програм академічної мобільності, участі у науково-дослідних проєктах тощо.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

В ОНП та навчальному плані передбачено проходження здобувачами навчально-педагогічної практики у 5 семестрі в обов'язку 4 кредити ЄКТС. На запит ЕГ гарантом надано робочу програму її проходження (протокол №5 від 23.06.2020 р.). З'ясовано, що вона розроблена для здобувачів освітнього ступеня доктора філософії трьох ОНП «Економіка», «Менеджмент» та «Публічне управління та адміністрування» (відп. зі спеціальностей 051 Економіка, 073 Менеджмент та 281 Публічне управління та адміністрування). План її проходження включає знайомство з організацією навчального процесу, відвідування занять, аналіз отриманого досвіду, вивчення підходів до підготовки методичного забезпечення та його розробку, самостійне проведення занять, аналіз проведеної роботи та підготовку звіту про педагогічну практику. Переважною метою практики є набуття аспірантами навичок та досвіду навчальної та науково-методичної діяльності, формування та розвиток професійних компетентностей щодо здійснення науково-педагогічної діяльності. Програма практики зосереджує здобувача на знаннях та вміннях, пов'язаних, у першу чергу, з організацією освітнього процесу та педагогічною діяльністю. У матриці відповідності компетентностей та освітніх компонентів у ОНП 2020 р. зазначено, що навчально-педагогічна практика формує у здобувачів 5 загальних та 6 спеціальних компетентностей зі спеціальності, які спрямовані на досягнення ПРН 1, 2, 3, 4, 5 (відображено у матриці кореляції результатів навчання та освітніх компонентів). Це свідчить, що зміст навчально-педагогічної практики, відображений у робочій програмі, не у повній мірі відповідає заявленим у ОНП загальним і спеціальним компетентностям, які формують у здобувачів необхідні ПРН з обраної спеціальності. Аналіз наданих ЕГ звітів про проходження навчально-педагогічної практики здобувачами (Мартянова Р.А та Гончаренко Д.В., 2020 р.) свідчить, що її мета полягає у відвідуванні занять, закріпленні теоретичних знань з процесу підготовки та проведення навчальних занять, підготовці методичного забезпечення, необхідного для проведення лекційних та практичних занять. У робочій програмі проходження навчально-педагогічної практики не конкретизовані загальні та спеціальні компетентності, а також ПРН, що позбавляє можливість здобувачів зосередити увагу на здобутті

необхідних вмінь і навичок зі спеціальності. ЕГ рекомендує розробити робочу програму проходження навчально-педагогічної практики для здобувачів саме ОНП “Публічне управління та адміністрування”, зміст якої у повній мірі відповідатиме загальним та спеціальним компетентностям, які формують задекларовані у ОНП ПРН 1-5. При прийнятті рішення кафедри про зарахування навчально-педагогічної практики здобувачам за результатом проведення відкритого заняття (напр., Кравченко О.В, силабус навчальної дисципліни “Системи високих технологій” <https://bit.ly/3hTmWPF>) варто звертати увагу на відповідність дисципліни предметній області спеціальності.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Соціальні навички (soft skills) формують у здобувачів вивчення обов’язкових дисциплін “Філософія науки”, “Іноземна мова наукового спілкування”, “Педагогіка вищої школи”, “Методологія, організація та технологія наукових досліджень”, “Місцеве самоврядування та суспільні комунікації”. Вибіркова перевірка ЕГ каталогу вибіркових дисциплін <https://bit.ly/3Az1wje> включає ряд дисциплін, змістове наповнення яких дає здобувачам можливість набувати соціальні навички. Напр., кафедрою соціології управління <https://bit.ly/3zJgHQQ> запропоновані вибіркові дисципліни для здобувачів усіх рівнів: “Дослідження миру і конфліктів”, “Крос-культурний та комунікативний менеджмент”, “Медіація та діалоги”, “Міжкультурна комунікація”, “Соціальна робота у громаді” тощо; кафедрою гуманітарних дисциплін <https://bit.ly/3xmqujR> – “Етика за професійним спрямуванням”, “Історія української діаспори”, “Логіка”, “Ділові комунікації”, “Основи естетики”, “Основи критичного мислення” тощо. На зустрічі здобувачі підтвердили, що значну роль у формуванні соціальних навичок відіграють різноманітні тренінгові програми (з управління конфліктами, формування громадянських компетентностей, захисту прав людини тощо) у Центрі лідерства ДонДУУ <https://bit.ly/3hhU2ta>, в організації діяльності якого беруть активну участь НПП та здобувачі кафедри публічного управління та адміністрування. З їх погляду, вони відповідають потребам та науковим інтересам аспірантів. Зміст робочої програми проходження навчально-педагогічної практики також засвідчує набуття соціальних навичок здобувачами під час проведення занять.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Зміст ОНП враховує вимоги професійного стандарту на групу професій “Викладачі закладів вищої освіти”, затверджений наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства від 23.03.2021 № 610. Зміст ОНП спрямований на підготовку висококваліфікованих наукових і науково-педагогічних кадрів, інтегрованих у європейський та світовий освітньо-науковий простір, здатних організовувати та здійснювати науково-дослідну та адміністративно-управлінську діяльність, а також генерувати інноваційні, практично спрямовані рішення щодо розв’язання комплексних науково-практичних проблем у сфері публічного управління та адміністрування. Передбачено працевлаштування випускників у дослідницькій та викладацькій сферах. Навчально-педагогічна практика дозволяє здобувачам оволодіти навичками педагогічної діяльності, застосовувати сучасні інструменти в науковій, освітній (педагогічній) і професійній діяльності.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Обсяг ОНП 2020 р. та окремих освітніх компонентів відбиває фактичне навантаження здобувачів, що задовольняє досягнення ними цілей та ПРН. Зокрема, у навчальному плані 2020 р. для здобувачів денної форми навчання аудиторне навантаження дисциплін циклу загальної підготовки складає 25,0 % (в т.ч. “Філософія науки” та “Педагогіка вищої школи” – по 35,5%, “Іноземна мова наукового спілкування” – 40%, “Методологія, організація та технологія наукових досліджень” – 46,6 %), циклу професійної підготовки – 26,7 % (усі дисципліни – по 26,7 %), що не менше, ніж ¼ від загального освітнього навантаження. Навчальний план не містить розподілу годин аудиторних занять та самостійної роботи для вивчення дисциплін вільного вибору та проходження навчально-педагогічної практики. Загальна кількість годин тижневого навантаження потребує коригування з урахуванням розподілу годин на дисципліни вільного вибору та навчально-педагогічну практику. Аналіз навчальних планів підготовки здобувачів на денній формі навчання 2016 та 2019 рр. свідчить, що обсяги ОНП та окремих освітніх компонентів реалістично відбивають фактичне навантаження здобувачів, а обсяг аудиторного навантаження становить не менше, ніж ¼ від загального обсягу. Під час зустрічі зі здобувачами та випускниками жоден з них не нарікав на їх перевантаження аудиторними заняттями чи самостійною роботою.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти на ОНП не здійснюється. Тимчасове положення про дуальну форму здобуття вищої освіти (затверджено Вченою радою ДонДУУ, протокол №8 від 23.05.2019 р.) <https://bit.ly/2V3r9ju>, відповідно до якого підготовка за дуальною формою здобуття вищої освіти здійснюється у ДонДУУ за ліцензованими спеціальностями. Під час роботи у фокус-групі не всі здобувачі могли пояснити зміст дуальної форми навчання. ЕГ рекомендує постійно інформувати здобувачів про їх право скористатися за потребою такою формою навчання.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

В цілому, зміст ОП відповідає предметній області спеціальності. Окремі освітні компоненти “Концептуальні засади політики сталого розвитку” та “Публічне врядування та публічний менеджмент в управлінні сталим розвитком” підкреслюють важливість розуміння здобувачами концептуальних засад формування та реалізації Цілей сталого розвитку, що є важливим під час проведення наукових досліджень. Аспірантам надається право обрання дисциплін вільного вибору із 295 загальних і фахових дисциплін, які викладаються на різних кафедрах для здобувачів усіх рівнів. Крім вивчення обов'язкових і вибіркового дисциплін значну роль у формуванні соціальних навичок відіграють різноманітні тренінгові програми у Центрі лідерства ДонДУУ, до діяльності якого залучені НПП кафедри публічного управління та адміністрування разом з аспірантами.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Проект стандарту підготовки доктора філософії зі спеціальності 281 “Публічне управління та адміністрування” оприлюднений МОН ще у 2017 р., проте зміст ОНП, відповідно до його змісту, був оновлений у 2019 р. (протокол Вченої ради № 9 від 26.06.2019 р.). Сучасні тенденції модернізації публічної служби з урахуванням постійних змін у галузевому та регіональному контексті вимагають періодичного моніторингу необхідних компетентностей випускника у сфері ПУтаА та щорічного оновлення ЗВО змісту ОНП. Проектною групою допущено ряд недоліків при оновленні змісту ОНП (не враховано інтегральну компетентність, пропущено ПРН 8, передбачено оцінювання атестаційного екзамену з загальної та професійної підготовки за його відсутності як форми атестації, підсумковий контроль вивчення 5 із 8 обов'язкових навчальних дисциплін проводився у формі заліку замість екзамену, досягнення ПРН 4 та ПРН 7 не може забезпечуватися вивченням вибіркової дисципліни “Інформаційні технології та електронне врядування”. По тексті зустрічаються помилки у правильності написання галузі знань та кваліфікації (напр., у характеристиці ОНП вказано “28 Управління та адміністрування”, вимоги до кваліфікаційної роботи співставленні із розв'язанням наукового завдання у галузі знань “Соціальні та поведінкові науки), присвоюється кваліфікація “Доктор філософії у галузі соціальних та поведінкових наук”). Структурно-логічна схема у ОНП 2019 р. містить освітні компоненти, які не передбачені в ОНП та у навчальному плані, не утворює взаємопов'язану систему (схему перенесено розробниками із ОНП 2020 р.). ЕГ розцінює вказані недоліки в оформленні ОП як технічні помилки і неважність виконавців при підготовці документів. Електронна система обрання дисциплін із власного кабінету здобувача потребує удосконалення з точки зору запобігання дублювання тих, які вже вивчалися. Зміст навчально-педагогічної практики, який відображений у робочій програмі, не у повній мірі відповідає заявленим у ОНП загальним і спеціальним компетентностям, що формують у здобувачів необхідні ПРН з обраної спеціальності. Структурно-логічна схема не містить навчально-педагогічної практики та вибіркового дисциплін. При прийнятті рішення кафедри про зарахування навчально-педагогічної практики варто звертати увагу на відповідність дисциплін, які викладаються здобувачами, предметній області спеціальності. ЕГ наголошує, що не всі здобувачі освіти розуміються в питаннях дуальної форми освіти. Тому, в рамках викладання дисциплін педагогічного спрямування, в подальшому доцільно акцентувати увагу здобувачів освіти в тому числі й на аспектах дуальної освіти. Крім того, ЕГ рекомендує ЗВО розглянути можливість запровадження дуальної форми навчання здобувачів, які працюють НПП, під час проходження навчально-педагогічної практики.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Зміст ОНП містить окремі неузгодження та помилки, допущені при проектуванні у 2016 р. та оновленнях у 2019-2020 рр., які можливо виправити. Структурно-логічна схема ОНП повинна містити усі освітні компоненти. Зміст навчально-педагогічної практики, який відображений у робочій програмі, не у повній мірі відповідає заявленим у ОНП загальним і спеціальним компетентностям, що формують у здобувачів необхідні ПРН з обраної спеціальності. Вибіркові дисципліни не можуть у повній мірі забезпечувати формування загальних і спеціальних компетентностей та досягати ПРН. ЕГ вважає ці недопрацювання і неузгодженості у більшій мірі технічними помилками, які істотно

не впливають на якість надання освітніх послуг у ЗВО і можуть бути виправлені університетом шляхом цілеспрямованої роботи в напрямку самовдосконалення.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання за ОНП оприлюднені на офіційному сайті ЗВО: <https://dsum.edu.ua/uk/admission-rules>. Правила прийому на навчання щорічно оновлюються і знаходяться у відкритому доступі на сайті ЗВО. Правила прийому до університету чіткі, зрозумілі, не містять дискримінаційних положень, розроблені прийнятною комісією ЗВО відповідно до Умов прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2021 році, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 15 жовтня 2020 року № 1274. В ході зустрічі зі здобувачами і випускниками за ОНП експертами було з'ясовано, що вони були ознайомлені з правилами вступу.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Експерти в ході вивчення відомостей самооцінювання, додатково наданих документів, а також під час спілкування з респондентами в фокус-групах переконалися, що Правила прийому на навчання за ОНП враховують особливості програми. Важливим елементом під час вступу на навчання є розробка претендентом власної дослідницької пропозиції та презентація її (експертам були надані як приклади скани відповідних дослідницьких пропозицій, які розміщені на ел. платформі). До програми вступного іспиту включений теоретичний та практичний навчальний матеріал за трьома розділами: «Менеджмент», «Державне та регіональне управління», «Публічна політика». Якщо вступник має дійсний сертифікат тестів на знання іноземної мови на рівні не нижче B2, він подає його до екзаменаційної комісії та звільняється від складання вступного іспиту з іноземної мови, але таких випадків досі не було. Викладачами це було підтверджено під час інтерв'ювання.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

В університеті питання визнання результатів навчання, досягнутих в ін. ЗВО, регламентується наступними документами: Положенням про освітній процес (<https://bit.ly/zrxPr8S>), Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність (<https://bit.ly/3cu719>), Положенням про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення здобувачів освіти (<https://bit.ly/2TfJPUg>). Про наявні можливості участі в програмах академічної мобільності викладачі постійно інформують здобувачів освіти через сайт ЗВО і усно в ході проведення занять. Внутрішні нормативні документи ЗВО відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.) і є доступними для всіх учасників освітнього процесу. Здобувачі освіти в ході зустрічей з експертами підтвердили, що вони знають про такі можливості, але фактично їх не застосовували. В той же час, здобувачі освіти (Верительник С. і Кравченко О.) проходили закордонне стажування в рамках виконання наукового компоненту ОНП.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук (<https://bit.ly/2T7Q6VI>) передбачає, що вступник, який підтвердив свій рівень знання іноземної мови на рівні не нижче B 2, звільняється від складання вступного іспиту з іноземної мови, а також має право на зарахування відповідних кредитів, передбачених ОНП, як таких, що виконані у повному обсязі. Однак, таких фактів експертами в ході спілкування з викладачами і здобувачами освіти виявлено не було. Крім того, в ЗВО розроблене Положення про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та інформальній освіті (<https://bit.ly/2TNOQUB>). Так, здобувачі проходять онлайн-курси на платформі «Прометеус» і після їх успішного завершення їм зараховуються відповідні кредити в рамках конкретних дисциплін. Ця інформація була підтверджена на фокус-групах відповідними респондентами.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

ЗВО демонструє процедури визнання результатів навчання у внутрішніх нормативних документах. Експерти в ході вивчення відомостей самооцінювання, додатково наданих документів, а також під час спілкування з респондентами в фокус-групах переконалися, що Правила прийому на навчання за ОНП враховують особливості програми. Важливим елементом під час вступу на навчання є розробка претендентом власної дослідницької пропозиції та презентація її. Університетом передбачено, що якщо вступник має дійсний сертифікат тестів на знання іноземної мови на рівні не нижче B2, він подає його до екзаменаційної комісії та звільняється від складання вступного іспиту з іноземної мови. Здобувачі проходять онлайн-курси на платформі «Прометеус» і після їх успішного завершення їм зараховуються відповідні кредити в рамках конкретних дисциплін. Здобувачі освіти (Верительник С. і Кравченко О.) проходили закордонне стажування в рамках виконання наукового компоненту ОНП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Рекомендовано посилити серед здобувачів освіти заходи академічної мобільності в рамках співпраці з міжнародними партнерами під час виконання освітнього компоненту за ОНП з подальшим перезарахуванням результатів такого навчання.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Доступ до ОНП і правил вступу забезпечений. Процедури визнання результатів навчання зрозумілі, доступні. Встановлені факти і докази свідчать про загальну відповідність критерію 3 встановленим вимогам.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Під час спілкування з гарантом та керівництвом університетом експертами зафіксовано, що в ЗВО системно реалізується проблемно-орієнтоване навчання з метою прищеплення випусникам ОНП навичок: розробки і впровадження стратегічних управлінських рішень, вмінь взаємодіяти з громадськістю з урахуванням сталого розвитку територій, практичного застосування методології наукових досліджень. В ході спілкування з науковими керівниками дисертаційних робіт, експерти встановили, що під час реалізації ОНП проводяться лекції, семінарські, практичні заняття, консультації і тренінги. В освітньому процесі присутні інноваційні технології особистісно-орієнтованого навчання, навчання як дослідження, групове проєктне навчання, а також тренінгові, ігрові, інтерактивні методики. До занять, з метою організації практико орієнтованих заходів, залучаються фахівці-практики, що було підтверджено в ході спілкування з стейкхолдерами у відповідній фокус-групі. В Moodle розміщене у вільному для здобувачів освіти доступі методзабезпечення по відповідних дисциплінах. Студентоцентрованість формується в ЗВО шляхом забезпечення вільного вибору дисциплін. Під час проведення фокус-груп здобувачі освіти підтвердили такі можливості вільного вибору дисциплін. Відповідні заяви здобувачів освіти про обрання дисциплін були представлені експертам (скани прикріплені на ел. платформі). В ході спілкування з викладачами експертами було встановлено, що в ЗВО сформована культура академічної свободи. Викладачі мають можливість застосовувати власні кращі педагогічні практики в освітньому процесі, в тому числі з використанням мультимедійного обладнання та інтернет-ресурсів. Наприклад, викладач Діденко Н. в ході зустрічі розповіла експертам, що під час викладання дисципліни «Філософія науки» нею застосовуються власні наукові і методичні розробки в контексті напряму вивчення філософії управління, з виконанням здобувачами індивідуальних диференційованих завдань. Викладач Нерсесов В. також застосовує цікаві для здобувачів освіти інноваційні прийоми викладання дисципліни «Електронне врядування» з використанням різних програмних продуктів. Викладач Сирмамїх І. в ході викладання дисципліни «Методологія наукових досліджень» застосовує метод проблемного навчання. У здобувачів є можливість навчатися за індивідуальним графіком. При зустрічах здобувачі засвідчили, що мають змогу самостійно обирати наукових керівників, напрямок наукового дослідження. Результати наданих анкет свідчать, що рівнем викладання здобувачі задоволені. Учасники освітнього процесу під час зустрічей підтвердили, що періодично через інтернет проводиться анонімне опитування здобувачів щодо змісту дисциплін, якості освітнього процесу, їх пропозицій щодо покращення тощо.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Деталізовану інформацію про організацію освітньо-наукового процесу здобувачі отримують на початку навчання на вказаній ОНП через гаранта і викладачів. Здобувачам освіти доводиться інформація про навчальний план підготовки, вимоги до освітнього та дослідницького процесів, змісту силабусів навчальних дисциплін. Відповідна інформація є на сайті ЗВО (<https://bit.ly/2RCJyuz>). Під час зустрічей здобувачі повідомили, що мають можливість отримати інформацію про освітній процес, критерії оцінювання у межах окремих освітніх компонентів ОНП у академічного персоналу, задіяного за ОНП, а також у гаранта, у відділі аспірантури університету, у власних наукових керівників, на сайті ЗВО і на сторінці кафедри публічного управління та адміністрування в facebook (<https://www.facebook.com/PublicAdministrationDepartment>). Також здобувачі підтвердили експертам, що інформацію щодо порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонент вони отримують на перших заняттях з дисципліни. Відомості про цілі, зміст та очікувані результати навчання та критерії оцінювання розміщені на платформі Moodle.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

На кафедрі публ. упр. та адмініструв. розробляється наук. тема “Публ. упр. для сталого територіал. розвитку” (0118U001700, <https://bit.ly/2SjGHHb>). В рамках цієї теми проводяться наук. дослідження, які синхронізовані з освітн. компонентами за ОНП. З початку навчання за ОНП здобувачі освіти, за допомогою наук. керівників, визначаються з тематикою власного дослідження. Викладач С.Марова та здобувачі акцентували увагу ЕГ, що унікальністю цієї ОНП є те, що на старті навчання здобувачі мають можливість обирати цікаві для себе теми досліджень. Особливо це стосується представників НГО, які вмотивовані здобувати наук. ступінь доктора філософії і пропонують своїм наук. керівникам для дослідження цікаві і актуальні напрями, а результати досліджень потім ефективно впроваджуються в практику роботи НГО. Унікальною є практика залучення викладачів, наук. керівників і здобувачів до участі в різних проєктах на рівні громади м.Маріуполь і регіону Південний Донбас. Як приклад, представників університету включено в Зелену раду Маріуполя та в групу з розробки еколог. частини Стратегії Маріуполя 2020-2030. Це дозволяє наук. керівникам та здобувачам відслідковувати мегатренди розвитку регіону і країни та, відповідно, коригувати вектор подальших власних наук. досліджень в бік їх практич. орієнтованості, затребуваності громадою і бізнесом, що звісно, впливає на реальне впровадження наук. результатів діяльності ЗВО. Такий підхід дозволяє розвивати в ЗВО трансфер знань і технологій, виходити на рівень затребуваних платних освітніх послуг, замовлень в університеті розробок стратегічних документів та наукових експертиз з боку зацікавлених ОТГ, НГО, органів публ. влади і упр., бізнесу. В ході спілкування з фокус-групами ЕГ встановлено, що результати наук. досліджень здобувачів за цією ОНП не оформлювались як об’єкти автор. права. Тому, ЕГ пропонує посилити увагу наук. керівників на таких напрямках наук. досліджень, результати яких в подальшому можна оформлювати за рахунок ЗВО у вигляді патентів і автор. свідоцтв. Це буде мотивувати здобувачів, підсилить наук. потенціал ЗВО та його рейтинг серед університетів. Якість наук. досліджень здобувачів напряму пов’язана з їх своєчасн. рецензуванням, опублікуванням і цитуванням у рейтингов. наук. виданнях в Україні та за кордоном. Так, нач. відділу аспірантури ЗВО А.Кумачова розповіла ЕГ, що потребує оптимізації процес публікац. активності здобувачів в контексті його прискорення до закінчення терміну навчання. Тому, як напрям для покращення, ЕГ пропонує посилити постійн. моніторинг публікац. активності здобувачів і створити на рівні наук. керівників і топ-менеджменту ЗВО кращі умови для такої активності (безоплат. публікації для здобувачів, мотивування їх до активної участі в наук. конфер., розширення переліку власн. наук. конференцій на базі ДонДУУ, розвиток власн. фах. видань ЗВО, входження викладачів і наук. керівників від ЗВО в склад редколегій високоцитованих наук. видань України та світу).

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Проєктна група за ОНП оновлюють зміст програми на основі наук. досягнень і сучасних практик у галузі публ. упр. та адміністрування. Оновлення змісту відбувається з урахуванням побажань роботодавців, представників академспільноти, анкетування здобувачів освіти і результатів постійного моніторингу освітніх компонент програми з боку відповідних структурних підрозділів ЗВО. Також на оновлення змісту ОНП впливає еволюція наукових інтересів викладачів, реалізація їх участі у програмах стажувань і підвищення кваліфікації на базах вітчизняних та закордонних інституцій, а також їх рівня наук. публікацій. Вказаний підхід дозволяє сформувати в університеті профіль викладача нового типу як носія інноваційних знань, який самореалізовується через участь у викладанні за ОНП. З огляду на динамічний розвиток правового поля і процеси реформування в сфері публічного управління та адміністрування, проєктна група систематично займається переглядом контенту ОНП і актуалізує його. В ході спілкування з викладачами експертам встановлено, що в ЗВО сформована ефективна система підвищення кваліфікації і стажування академічного персоналу. Основні викладачі за ОНП і гарант мають потужний науковий, викладацький і професійний досвід і прагнуть до постійного самовдосконалення. Здобуті знання і навички реалізуються в ході проєктування змісту ОНП, викладання та здійснення наукового керівництва здобувачами освіти. Заслужовує на увагу активна участь викладачів і гаранта в різноманітних міжнародних проєктах, що позначається на якості викладання і посилює науковий потенціал ЗВО. Гарант проходила навчання в США і оновила зміст окремих освітніх компонент ОНП з огляду на набутий досвід і вміння.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Інтернаціоналізація діяльності ЗВО після переміщення в м.Маріуполь набула нового імпульсу. З урахування статусу університету як евакуйованого, викладачі і керівництво ЗВО розпочали активну грантову роботу, постійно і результативно взаємодіють з різними міжнародними донорами. В результаті участі в реалізації міжнародних проєктів в ЗВО відкриті «Університет третього віку» та «Центр лідерства». ЗВО здійснює активне наукове співробітництво з університетами Румунії, Чехії, Польщі, Італії та Шотландії, що відкриває перспективи інтеграції української науки і освіти в сфері публічного управління та адміністрування в світовий простір. ОНП розроблена з урахуванням зарубіжного досвіду підготовки здобувачів освіти рівня доктора філософії. Програми дисциплін побудовані таким чином, щоб забезпечити достатню підготовку для інтернаціоналізації досліджень та мобільності здобувачів. До закордонних стажувань широко залучені викладачі ЗВО (підтверджується сканами документів, наданих експертам). Здобувачі освіти (Верительник С. і Кравченко О.) проходили закордонне стажування в рамках виконання наукового компоненту ОНП. Разом з тим, експерти рекомендують посилити роботу по залученню саме здобувачів до академобільності та стажувань в іноземних закладах-партнерах. Інститут забезпечує для всіх учасників освітнього процесу вільний доступ до наукометричних баз даних Scopus та Web of Science.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Унікальністю цієї ОНП є той факт, що на старті навчання здобувачі освіти мають можливість обирати цікаві для себе теми досліджень. Особливо це стосується представників НГО, які вмотивовані здобувати науковий ступінь доктора філософії і пропонують своїм науковим керівникам для дослідження цікаві і актуальні напрями, а результати досліджень потім ефективно впроваджуються в практику роботи таких громадських організацій. Унікальною і такою, що заслуговує на увагу інших університетів, є практика залучення викладачів, наукових керівників і здобувачів освіти до участі в різних проєктах на рівні громади м.Маріуполь і на рівні регіону Південний Донбас. Як приклад, представників університету включено в Зелену раду Маріуполя та в групу з розробки екологічної частини Стратегії Маріуполя 2020-2030 (детальніша інформація представлена університетом на ел. платформі). Це дозволяє науковим керівникам та здобувачам освіти відслідковувати мегатренди розвитку регіону і країни та, відповідно, коригувати вектор подальших власних наукових досліджень в бік їх практичної орієнтованості, затребуваності громадою, що звісно, впливає на реальне впровадження наукових результатів діяльності університету. Такий підхід дозволяє розвивати в університеті трансфер знань і технологій, виходити на рівень затребуваних платних освітніх послуг, замовлень в університеті розробок стратегічних документів та наукових експертиз з боку зацікавлених ОТГ, НГО, органів публічної влади і управління. Здобувачі освіти (Верительник С. і Кравченко О.) проходили закордонне стажування в рамках виконання наукового компоненту ОНП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

В ході спілкування з фокус-групами експертами встановлено, що результати наукових досліджень здобувачів освіти за цією ОНП не оформлювались як об'єкти авторського права. Тому, експертна група пропонує посилити увагу здобувачів освіти та їх наукових керівників на таких напрямках наукових досліджень, результати яких в подальшому можна оформлювати за рахунок ЗВО у вигляді патентів і авторських свідоцтв. Це буде мотивувати здобувачів, підсилить науковий потенціал ЗВО та його рейтинг серед університетів. Як крок для покращення діяльності за ОНП, експерти пропонують посилити постійний моніторинг публікаційної активності здобувачів і створити на рівні наукових керівників і топ-менеджменту ЗВО кращі умови для такої активності (безоплатні публікації для здобувачів, мотивування їх до активної участі в наукових конференціях, розширення переліку власних наукових конференцій на базі ДонДУУ, розвиток власних фахових видань університету, входження викладачів і наукових керівників від університету в склад редколегій високоцитованих наукових видань України та світу). Фактично за цією ОНП здобувачі освіти не брали участі у програмах академобільності. Тому, відповідно, рекомендовано посилити роботу по залученню саме здобувачів до академобільності та стажувань в іноземних закладах-партнерах.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Форми і методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у ОНП цілей і ПРН. В ЗВО забезпечена студентоцентрованість і принципи академічної свободи. Університет забезпечує поєднання навчання і наукових досліджень під час реалізації ОНП. Отже, критерій 4 загалом відповідає рівню В, недоліки не є суттєвими.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти загалом є чіткими, зрозумілими та дозволяють встановити досягнення ними результатів навчання для освітніх компонентів, що підтвердили аспіранти перших курсів (Савіна Л.Л. та Сухова К.К.). Нормативно-правових форми контрольних заходів та узагальнений опис критеріїв оцінювання закріплені в офіційних нормативно-правових документах, а саме в «Положенні про організацію освітнього процесу» (<https://bit.ly/3wpVKhF>), «Положенні про оцінювання знань здобувачів» (<https://bit.ly/3wokB5n>), «Положенні про організацію та проведення комплексних контрольних робіт» (<https://bit.ly/3hcdBTO>), «Положенні про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук» (<https://bit.ly/3mhjEHo>) та силабусами навчальних дисциплін (<https://bit.ly/36pueW1>), які розміщені на офіційному сайті ЗВО. В процесі опитування експертною групою здобувачів вищої освіти було встановлено, що форми та критерії контрольних заходів загалом зрозумілі, доступні, вчасно доводяться до відома аспірантів. Здобувачі Мартянова Р.А. та Сухова К.К. підтвердили, що на першому занятті з кожної дисципліни викладач оголошує та роз'яснює форми поточних та підсумкових контрольних заходів, а також критерії оцінювання знань, умінь та навичок. У процесі роботи експертної групи з науково-педагогічним персоналом було з'ясовано, що серед форм і методів контролю, які використовуються на ОНП, є також усне та письмове опитування, тестування, перевірка результатів виконання проєктів, практичних і творчих завдань. Через електронну систему «Особистий кабінет здобувача» забезпечено прозорість процесу оцінювання для аспірантів. Під час резервної зустрічі функціонал системи було презентовано гаранткою ОНП Чечель А.О.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти України третього (освітньо-наукового) рівня за ступенем доктор філософії в галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування», спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» відсутній. Форми атестації здобувачів вищої освіти здійснюються відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу» (<https://bit.ly/3wpVKhF>), «Положення про оцінювання знань здобувачів» (<https://bit.ly/3wokB5n>), «Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук» (<https://bit.ly/3mhjEHo>) та «Порядку атестації здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії» (<https://bit.ly/2SJZYle>). Атестація аспірантів ЗВО здійснюється на кафедрі публічного управління та адміністрування, за якою вони закріплені (де працює науковий керівник) щоквартально та один раз на рік після закінчення кожного із років підготовки в аспірантурі: проміжна атестація – щоквартально (до 25 числа кожного кварталу) і підсумкова – у вересні (до 25 вересня кожного року). ОНП передбачено підсумкова державна атестація у формі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації перед постійною або спеціалізованою вченою радою ЗВО, утвореною для проведення разового захисту.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедура проведення контрольних заходів регулюється графіком навчального процесу, який визначає календарні терміни екзаменаційних сесій. У ЗВО процедура проведення контрольних заходів регламентовано п. 4.3 «Положення про організацію освітнього процесу» (<https://bit.ly/3qLPn5Y>) та п. 4 «Положення про оцінювання знань» (<https://bit.ly/2V1dJX3>). Здобувачі вищої освіти мають доступ до такого графіку через веб-сайт ЗВО (<https://bit.ly/2V1dJN7>). Порядок та система оцінювання зазначаються у силабусах навчальних дисциплін (<https://bit.ly/3AuXDeX>). Бесіда зі здобувачами освіти (Плуталова О.Г., Токарева У.Д.), а також результати опитувань (<https://bit.ly/3xgIax3>), показали, що аспіранти добре обізнані у правилах проведення контрольних заходів. Об'єктивність екзаменаторів забезпечується розробкою об'єктивних критеріїв оцінювання результатів навчання з відповідної навчальної дисципліни і використання їх на практиці, що підтверджено опитуванням на фокус-групах і викладачів (Токарева В.І., Діденко Н.Г.), і здобувачів вищої освіти (Савіна Л.Л.). Випадків конфлікту інтересів та оскарження результатів контрольних заходів здобувачами ОНП через необ'єктивність викладачів не зафіксовано. У ЗВО порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів регулюється «Положенням про апеляцію результатів підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії»

(<https://bit.ly/3ukF75f>) та «Положенням про врегулювання конфліктних ситуацій» (<https://bit.ly/3hwpiUl>). У випадку виникнення конфліктних ситуацій здобувачі вищої освіти можуть звернутися анонімно, залишивши повідомлення у скриньці довіри як посилання на «Зворотній зв'язок» (<https://bit.ly/3hvSRW8>). Але фактів виникнення конфліктних ситуацій в ЗВО не було, тому експертам не вдалось переконатись в дієвості процедур їх врегулювання. Повторне проходження контрольних заходів регулюється «Положенням про організацію освітнього процесу». Згідно з Положенням повторне складання іспитів (заліків) допускається не більше двох разів з кожної дисципліни. Прозорість форм проведення контрольних заходів, порядку повторного проходження контролю, оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів, об'єктивність екзаменаторів були підтверджені здобувачами під час їхнього опитування (<https://bit.ly/3xgIax3>). Забезпечує освітній процес в дистанційних умовах у ЗВО інформаційно-аналітичний центр. Під час зустрічі з експертною групою директор центру Нерсесов В.Р. продемонстрував як у ЗВО функціонує для здобувачів та викладачів платформа Moodle.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

ЗВО послідовно реалізує політику забезпечення академічної доброчесності. Питання академічної доброчесності в університеті регулюється «Положенням про академічну доброчесність» (<https://bit.ly/2SOPiSw>), «Етичним кодексом викладача» (<https://bit.ly/3yJlFPt>), «Кодексом честі здобувача» (<https://bit.ly/369JYMF>), «Порядком атестації здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії» (<https://bit.ly/3jIouis>). Під час зустрічей з аспірантами з'ясовано, що деякі з них недостатньо ознайомлені з технічними процедурами забезпечення дотримання академічної доброчесності та покладаються у цьому питанні, більшою мірою, на наукових керівників. У розділі IV «Положення про академічну доброчесність» зазначено, що порушенням академічної доброчесності вважається академічний плагіат, обман, підробка, приписування результатів, фабрикація, фальсифікація, самоплагіат, хабарництво, необ'єктивне оцінювання, списування, надання недостовірної інформації. Вчинення здобувачем освіти будь-якого порушення зазначеного у Положенні передбачає попередження, повторне проходження оцінювання, відрахування із закладу освіти тощо. При перевірці дисертаційних досліджень та наукових статей здобувачів на плагіат ЗВО передбачено застосування платного онлайн-сервісу пошуку плагіату «Unicheck». У бесіді із здобувачами освіти (Кравченко О.В., Плуталова О.Г.) та науково-педагогічними працівниками (Марова С.Ф., Тарасенко Д.Л.) з'ясовано, що університет популяризує академічну доброчесність через проведення консультацій науковими керівниками і переважна більшість учасників освітнього процесу розуміє ці питання. Поряд з цим, експертами виявлені поодинокі здобувачі освіти, які недостатньо орієнтуються в цій сфері. Крім цього, здійснюється онлайн-опитування серед аспірантів щодо ставлення та дотримання принципів академічної доброчесності (<https://bit.ly/3xgIax3>). Відповідних ситуацій щодо порушення академічної доброчесності за цією освітньою програмою не було зафіксовано.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Форми проведення контрольних заходів, критерії оцінювання, порядок повторного проходження контролю, оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів є прозорими, чіткими і зрозумілими. Форми та методи контролю знань здобувачів забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема, через використання систем дистанційного навчання для індивідуального підходу до оцінювання та оперативного інформування щодо результатів. У ЗВО розроблені та діють процедури запобігання конфлікту інтересів, оскарження результатів контрольних заходів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Недостатня обізнаність деяких здобувачів з технічними процедурами забезпечення дотримання академічної доброчесності й покладання у цьому питанні, більшою мірою, на наукових керівників. Експертна група рекомендує посилити інформування та дотримання учасниками освітнього процесу культури академічної доброчесності шляхом періодичного проведення тренінгів та воркшопів, а також підписанням здобувачами документів (наприклад, декларацій тощо) про їхнє зобов'язання її дотримуватись.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Форми контрольних заходів, оцінювання здобувачів вищої освіти та дотримання принципів академічної доброчесності щодо даної ОНП відповідають критерію 5. Виявлений недолік (недостатня обізнаність деяких аспірантів з технічними процедурами забезпечення дотримання академічної доброчесності) не є суттєвим, тому що наукові керівники підстраховують своїх здобувачів, і цей напрям роботи можна покращити шляхом періодичного проведення тренінгів та воркшопів, а також підписанням документів (наприклад, декларацій тощо) про їхнє зобов'язання її дотримуватись. Даний недолік може бути усунутий в стислий термін. Адміністрація та наукові керівники ЗВО висловили готовність до його подолання.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Експерти в ході спілкування з представниками університету переконались, що кваліфікація академічного персоналу, задіяного до реалізації ОНП, має науково-дослідні характеристики. Професійне наукове середовище в університеті створює передумови для досягнення цілей за ОНП. Гарант, проектна група і ядро основних викладачів за ОНП прагнуть до наукового самовдосконалення. З огляду на відомості «Зведена інформація про викладачів», кваліфікація, досвід і публікації викладачів відповідають дисциплінам, які викладаються за ОНП. Гарант ОНП д.е.н., доцент Чечіль А. має англійські публікації, в т.ч. в закордонних виданнях, які індексуються в базах даних WoS та Scopus, є авторкою навчально-методичних праць. За ОНП задіяні як викладачі, діючі і потенційні наукові керівники і члени потенційних разових рад шість докторів наук державного управління (Марова С., Токарева В., Діденко Н., Стойка А., Черниш О., Комар Ю.), а також дев'ять кандидатів наук державного управління (Хороших В., Нерсесов В., Тарасенко Д., Чечіль А., Суздалева О., Чуприна О., Балуська О., Кумачова А., Сікорська І.). Вказані викладачі мають значну бібліографію у вітчизняних і закордонних виданнях за спеціальністю. Такий потужний склад науковців саме з галузі публічного управління та адміністрування дозволяє забезпечити досягнення цілей та ПРН за ОНП. Експертною групою в ході вивчення даних «Зведена інформація про викладачів» і під час спілкування з викладачами встановлено, що публікації професорсько-викладацького складу кореспондують з тематикою і змістом освітніх компонентів за ОНП, дотичні тематикам наукових досліджень і публікацій здобувачів освіти. Провідні викладачі кафедр, які викладають за ОНП (Марова С., Токарева В., Діденко Н.), є членами редколегій вітчизняних наукових журналів за спеціальністю. Під час формування структури і змісту ОНП був врахований досвід закордонного стажування гаранта в США. Отже, викладачі за ОНП мають достатній рівень професійної підготовки, їх кваліфікація має науково-дослідні характеристики. Рівень академічної та професійної кваліфікації викладачів за ОНП дотичний її цілям і ПРН. Поряд з цим, спостерігається недостатня публікаційна активність всіх викладачів, задіяних за ОНП, в закордонних і вітчизняних виданнях, які індексуються в наукометричних базах WoS і Scopus.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Науково-педагогічні працівники, які працюють за ОНП, мають достатній стаж науково-педагогічної роботи, їх кваліфікація відповідає дисциплінам, що ними викладаються, і вони мають відповідне коло наукових інтересів, наукову і професійну активність. В ДонДУУ розроблений і реалізується на практиці Порядок конкурсного відбору на посади професорсько-викладацького складу (<https://bit.ly/3v5knOV>). Вимоги до наукових керівників здобувачів ступеня доктора філософії оформлені в Положенні про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії (<https://bit.ly/2T7Q6VI>). В ході спілкування з респондентами експерти переконались, що конкурсний добір викладачів є публічним, прозорим і забезпечує реалізацію ОНП. Експертами в спілкуванні з представниками внутрішніх служб університету і викладачами не встановлено фактів щодо конфліктів навколо призначення на посади викладачів в ДонДУУ. В університеті є загальний рейтинг викладачів, який має свій мотиваційний вплив на академічний персонал і допомагає менеджменту ЗВО реалізовувати управлінську та кадрову політику. Таким чином, конкурсний добір науково-педагогічного персоналу в ДонДУУ дозволяє забезпечити високий рівень професіоналізму викладачів для успішної реалізації ОНП.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Університет системно залучає роботодавців до взаємодії за ОНП. Проводяться різноманітні спільні публічні заходи з стейкхолдерами (конференції, конгреси, круглі столи, вебінари, відкриті лекції). Університетом підписані меморандуми про залучення експертів-практиків до навчального процесу (<https://bit.ly/3zccLx7>; <https://bit.ly/3v6meCX>; <https://bit.ly/3cuPo8p>; <https://bit.ly/3gmd4Nu>; <https://bit.ly/2RGSKHy>;

<https://bit.ly/3pwWChy>). На таких заходах відбувається практико орієнтоване навчання здобувачів освіти, а також обмін думками з експертами галузі, гарантом накопичується досвід і пропозиції стейкхолдерів щодо покращення контенту ОНП. В ході спілкування з представниками роботодавців (Мороз Є. від Запорізької облради, Гуцин А. як представник НГО, Байрак А. як представниця бізнесу, Стамбулжі Ю. від Маріупольської міськради, Омельянович Р. як представник Запорізької міськради) експерти отримали підтвердуючу інформацію про комплексне проведення в університеті таких заходів. Необхідно вказати, що сам ДонДУУ є для власних випускників за цією ОНП роботодавцем, тому вимоги до педагогічних компетентностей і вмій проводити наукові дослідження для майбутніх співробітників ЗВО також враховуються в змісті програми. Поряд з цим, ЕГ пропонує створити Експертну раду роботодавців для інституціоналізації роботи університету на цьому напрямі. Всі випускники за цією ОНП успішно працевлаштовані, в тому числі старшим викладачем на кафедрі публічного управління та адміністрування після захисту кандидатської дисертації працює Верительник С.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Експертами встановлено, що для здобувачів освіти за ОНП проводяться систематичні практико орієнтовані заходи. Зокрема, в рамках ОК «Педагогіка вищої школи» здобувачі залучались до тренінгів від Кафедри Жана Монне. Були проведені: - Work--shop «Врегулювання конфліктів за принципами Інженерії порозуміння»; - Work-shop «Розвиток студентських стартап-проектів. Покоління Z»; - Work-shop «Інноваційне мислення: міждисциплінарний вимір». Проводяться відкриті лекції за результатами прикладних досліджень запрошених науковців та професіоналів-практиків (Мороз Є. і Хлобистов Є.). Здобувачі за ОНП суміщають навчання з практичною діяльністю в НГО, органах публічної влади і управління, в ОТГ, що дозволяє зберегти спілкування в професійному середовищі, в тому числі, із потенційними роботодавцями. Поряд з цими, карантинні обмеження звузили можливості ДонДУУ проводити систематичні практико орієнтовані заходи для здобувачів освіти. Практико орієнтовані заходи за ОНП синхронізовані з цілями і ПРН за програмою, висвітлюються на інформаційних ресурсах ЗВО. Перелічені аспекти перевірені експертами в фокус-групах під час спілкування з респондентами і знайшли своє підтвердження.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

В ЗВО діє Положення про систему професійного розвитку (<https://bit.ly/3gmkKzi>). Професійний розвиток викладачів інституціоналізований в ЗВО завдяки участі в міжнародних проектах: Еразмус+ «Підтримка визнання кваліфікацій для українських університетів», «Імплементация системи забезпечення якості освіти через співробітництво університету-бізнесу-уряду в ЗВО», проект ЄС «Відродження переміщених університетів (REDU)» (має на меті покращення педагогічної майстерності викладачів «REDU: Розвиток інституційного потенціалу Університету управління», ін. Підвищенню академічної майстерності сприяє участь науково-педагогічних працівників у різноманітних наукових конференціях, конгресах, численних публікаціях результатів наукових досліджень. Викладачі, залучені до освітнього процесу за ОНП, проходять підвищення кваліфікації і стажування в різних формах, в тому числі закордонні. Експертам були надані скани відповідних підтверджуючих документів (розміщені на ел. платформі). Факти підвищення кваліфікації та стажування за кордоном перевірені ЕГ в ході спілкування в викладачами і знайшли своє підтвердження. Представник роботодавців Омельянович Р. в ході спілкування з експертами радив посилити зміст ОНП такими елементами як фандрайзинг, брендінг громади і впевнене володіння випускниками цифровими технологіями e-government. Тому, для покращення власної підготовки, експертна група радить викладачам за ОНП пройти курси підвищення кваліфікації і, за можливості, стажування за цими напрямами.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

В Колективному договорі останньої редакції (<https://bit.ly/3g813wh>) передбачені заходи стимулювання професійного розвитку викладача. Зокрема, в Положенні про преміювання передбачено преміювання за показники у навчально-методичній, науковій, виховній роботі, а також за розробку, впровадження та опанування новітніх технологій. Додатковим джерелом мотиваційного заохочення викладача є Положення про мотиваційний фонд (<https://bit.ly/3gjCWtp>). Кожен викладач раз на 5 років проходить підвищення кваліфікації згідно Положення про систему професійного розвитку (<https://bit.ly/3gmkKzi>). В ДонДУУ існує позитивна практика мотивування науково-педагогічних співробітників до публікацій у виданнях, що індексуються в базах Scopus та Web of Science. Вказані факти перевірені ЕГ в ході спілкування з викладачами та представниками допоміжних структурних підрозділів ЗВО і знайшли своє підтвердження. Інструменти мотивації мають позитивний ефект в середовищі викладачів. Поряд з цим, в ЗВО відсутні конкурси педагогічної майстерності.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Роботодавці активно залучаються університетом до проведення практико орієнтованих занять. ЕГ в ході аналізу документів і під час спілкування з викладачами встановлено, що публікації професорсько-викладацького складу кореспондують з тематикою і змістом освітніх компонент за ОНП, дотичні тематиці наукових досліджень і публікацій здобувачів. Конкурсний добір викладачів відповідає вимогам законодавства і нормативним документам ЗВО. Конфліктів щодо працевлаштування і побудови кар'єри не виникає. Діє система морального і матеріального заохочення викладачів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Експерти рекомендують викладачам підвищити власну публікаційну активність в наукових журналах, статті з яких індексуються в міжнародних наукометричних базах Web of Science та Scopus. Таким чином викладачі підтверджують свою спроможність як науковців на міжнародному рівні, здобувають власну інтернаціональну знаність і розширюють мережу своїх контактів з колегами за кордоном для організації майбутніх освітньо-наукових проєктів, що буде корисно для ЗВО і ОНП. Доцільно створити Експертну раду роботодавців. Також радимо, з урахуванням побажань роботодавців щодо посилення в майбутньому змісту ОНП відповідними елементами, акцентувати увагу на підвищенні кваліфікації, за можливості – стажування, викладачів в сфері фандрайзингу, брендінгу громади і впевненого володіння цифровими технологіями e-government. Рекомендуємо організувати в ЗВО конкурси педагогічної майстерності з відповідним преміюванням переможців. Такі заходи забезпечать мотивацію викладачів до самовдосконалення.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Робота гаранта і проєктної групи, групи забезпечення за ОНП відповідають Критерію 6. Виявлені слабкі сторони за цим критерієм не є критичними. Академічна та професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Огляд матеріально-технічної бази експертам було презентовано гаранткою ОНП Чечель А.О. та директором інформаційно-аналітичного відділу ЗВО Нерсесовим В.Р. через онлайн-конференцію. В університеті є достатній рівень забезпечення навчальними аудиторіями, кабінетами з вільним доступом до мережі Інтернет, а також комп'ютерним та мультимедійним обладнанням. Окрім цього, є 10 комп'ютерних класів, аудиторія Центру лідерства, аудиторія для тренінгів, кабінет Університету третього віку. Аспіранти за зазначеною ОНП мають вільний доступ до усієї інфраструктури університету. Відеозвіт подано на офіційному YouTube каналі ЗВО (<https://bit.ly/zyszQdJ>; <https://bit.ly/3hyKsRH>). Наявна наукова бібліотека, у фондах якої є література для підготовки здобувачів за ОНП. На даний момент, бібліотека немає читальних залів. Електронний варіант навчально-методичного забезпечення (ресурси освітніх компонентів, розроблені викладачами, науково-дослідницькі роботи здобувачів) розміщено у вільному доступі на репозитарію університету (<https://bit.ly/36fid5a>). Електронної бібліотеки у ЗВО немає, проте здобувачі мають можливість звернутися до електронних ресурсів Національного університету «Чернігівська політехніка» на підставі укладеного з ним договору (<https://bit.ly/3yu7kZv>). Соціальні умови забезпечуються наявністю гуртожитку, де передбачене розміщення за блочною системою по два номери в трьох- і чотирьохмісних кімнатах, актовий зали, конференц-залу тощо. Закладу громадського харчування у ЗВО немає. Проте під час онлайн-зустрічі адміністрація зазначила, що університет планує забезпечити кращі умови для навчання за рахунок грантових коштів. За підтримки гранту EDUSPACE планується реконструювати навчальний корпус №3, створити і обладнати Smart-бібліотеку, спортивні зали, заклад громадського харчування тощо (<https://bit.ly/2Uq7RN6>). Реконструкція навчального корпусу №1 із зонами для коворкінгу планується під час реалізації проєкту REDU (<https://bit.ly/3Aw2xbx>). Про вільний доступ до вищезазначеної інфраструктури підтвердили аспіранти (Кравченко О.В., Токарева У.Д.) та представники студентського самоврядування (голова та членкиня студради Горобій М.К. та Горюнова К.А. відповідно) під час онлайн-зустрічі. Усі будівлі та приміщення знаходяться в гарному стані з виконаними косметичними та капітальними ремонтами. Освітній процес забезпечено

навчальною, методичною та науковою літературою на паперових та електронних носіях. У ЗВО є можливості для викладачів і здобувачів проводити і проходити відповідно дистанційне навчання та вебіари в стінах університету: є стаціонарні комп'ютери з вебкамерами, аудіоколонками, мікрофонами і навушниками.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Здобувачі вищої освіти ЗВО під час освітнього процесу мають право на безоплатне користування бібліотекою, інформаційними, навчальними, науковими фондами, комп'ютерними класами тощо. Викладачам та здобувачам освіти надано безкоштовний доступ до електронної бібліотеки Національного університету «Чернігівська політехніка», бо власна є на стадії розробки (<https://bit.ly/3yu7kZv>), репозитарію (<https://bit.ly/36dsUVV>), де є широкий асортимент літератури, навчальних матеріалів, праць та методичних рекомендацій. Учасникам освітнього процесу надано безкоштовний доступ до наукометричних платформ Scopus та Web of Science. Під час зустрічей із здобувачами вищої освіти, студентським самоврядуванням, академічним персоналом і адміністрацією університету та відповідно до результатів опитування (<https://bit.ly/3xglax3>) було встановлено, що доступ викладачів і аспірантів до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання і викладання за освітньою програмою, є вільним і безоплатним.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

«Положенням про організацію освітнього процесу» (<https://bit.ly/3zflz5q>) та «Положенням про підготовку докторів філософії» (<https://bit.ly/2T7Q6BI>) регулюється процес забезпечення безпечності освітнього середовища для життя та здоров'я учасників освітнього процесу. Аспіранти (Савіна Л.Л., Сухова К.К.) на онлайн-зустрічі підтвердили, що проходять обов'язковий вступний інструктаж з безпеки життєдіяльності на початку навчального року та проходження практик. Під час проведення акредитації експертній групі було презентовано огляд матеріально-технічної бази, що підтвердив наявність медичного пункту, бібліотеки, 10 комп'ютерних класів, гуртожитку, актові зали тощо. В приміщеннях ЗВО встановлені пожежна сигналізація, засоби пожежогасіння, на входах в університет проводиться температурний скринінг, встановлені санітаizersи, забезпечена присутність охоронців. З інфраструктурою університету також можна ознайомитись на офіційному YouTube каналі ЗВО (<https://bit.ly/3yszQdJ>; <https://bit.ly/3hyKsRH>). Здобувачі вищої освіти відстоюють власні ініціативи та реагують на потреби й інтереси спільноти через членство у багатьох структурних підрозділах та служб ЗВО. З метою виявлення потреб та інтересів здобувачів вищої освіти в університеті функціонують Рада молодих вчених (<https://bit.ly/3zumuWz2>) та студентська рада (<https://bit.ly/2Utlxa4>). На засіданнях цих органів озвучуються, обговорюються потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, виносяться пропозиції до керівництва університету щодо їх задоволення. В свою чергу, керівництво ЗВО враховує пропозиції та інтереси здобувачів. В університеті працює центр «Контакт», діяльність якого координує кафедра соціології управління (<https://bit.ly/36aKQk6>). Під час зустрічі з аспірантами та фахівчинєю з психологічної підтримки Николаєвою В.І. було підтверджено, що центр створено задля створення умов для успішного навчання та допомоги вирішувати моральні й психологічні проблеми здобувачів вищої освіти. У ЗВО є практика моніторингу потреб та інтересів аспірантів та працівників через опитування (в тому числі й анонімні через скриньку довіри університету як посилання «Зворотній зв'язок» на сторінці ОНП) (<https://bit.ly/3hvsRW8>). Експертна група констатує, що на ОП створено сприятливий психологічний клімат, завдяки чітко налагодженій співпраці аспірантів, викладачів, адміністрації, структурних підрозділів і служб університету.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Здобувачі вищої освіти задоволені якістю індивідуальної взаємодії з викладачами, кафедрами, іншими структурними підрозділами ЗВО, що було підтверджено на онлайн-зустрічі. Вони зазначили, що вся необхідна їм інформація знаходиться у вільному доступі на сайті університету. Так, структура ЗВО для всіх учасників освітнього процесу є чіткою і зрозумілою. На ОНП підтримка здобувачів освіти під час використання технологій дистанційного навчання регулюється «Положенням про дистанційне навчання» (<https://bit.ly/3widsm5>). Під зустріччю з аспірантами, викладачами було з'ясовано, що дистанційне навчання відбувається через платформи Microsoft Teams та Zoom. Також позитивним є використання електронної системи навчання Moodle, особливо в умовах карантину (<https://bit.ly/3qPctZt>). Аспіранти знають процедуру звернення до відповідних структурних підрозділів при виникненні ситуацій, пов'язаних як з навчанням, так і в разі виникнення питань з особистого характеру. Соціально-психологічна підтримка здобувачів вищої освіти для ЗВО має пріоритетний напрям, оскільки університет і здобувачі мають статус внутрішньо переміщених. Консультативна та соціальна підтримка здобувачів вищої освіти реалізована в університеті через діяльність центру «Контакт», діяльність якого координує кафедра соціології управління. Її працівники ознайомлюють аспірантів з можливістю отримання інформаційної, соціальної та консультативної допомоги, починаючи з першого курсу. Центр регулярно проводить індивідуальні психологічні консультації, тестування особистісних якостей, психологічний супровід внутрішньо переміщених осіб. Окрім цього, всі бажані

можуть звернутися до центру, написавши листа на електронну пошту чи безпосередньо зателефонувавши і отримати кваліфіковану відповідь на свій запит (<https://bit.ly/36aKQk6>). Безкоштовну правову допомогу надає юридична клініка «Феміда» (<https://bit.ly/2SOsH8x>). Умови отримання соціальної стипендії для здобувачів розміщені на сайті ЗВО у розділі «Студентам пільгових категорій» (<https://bit.ly/3qN7vwg>). Освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку й захист здобувачів ОНП у ЗВО надає рада молодих вчених відповідно до положення (<https://bit.ly/3yDTooH>). Взаємостосунки здобувачів вищої освіти із ЗВО з організаційних та адміністративних питань переважно реалізуються через куратора, членів ради молодих вчених, працівників кафедр, скриньку і телефон довіри.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Університет створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються на ОНП. Дане право на освіту забезпечується п.8 «Правил прийому» (<https://bit.ly/3hyXH4L>) та п.6.1.7 «Положення про організацію освітнього процесу» (<https://bit.ly/3qM6Wmq>). На сьогодні прикладів реалізації такого права на ОНП не зафіксовано. Під час онлайн-зустрічі керівництво (Токарева В.І., Балуєва О.В.) підтвердило інформацію, що в рамках реалізації проєктів REDU та EDUSPACE до 2022 року будуть реконструйовані 1-й та 3-й навчальні корпуси, які облаштують спеціальною інфраструктурою для осіб з особливими потребами, а саме облаштування пандусу, створення спеціально обладнаної вбиральні та спеціально пристосованих місць відпочинку (<https://bit.ly/3dHdJsq>; <https://bit.ly/3qThwtW>). Тому експертна група рекомендує покращити умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами: крім реалізації вищезазначених ініціатив, створити кімнату для матері й дитини.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

ЗВО регламентує процедури вирішення конфліктних ситуацій такими документами, як «Положення про врегулювання конфліктних ситуацій» (<https://bit.ly/3guy2vl>), «Антикорупційна програма» (<https://bit.ly/3dCRR1E>), «Етичний кодекс викладача» (<https://bit.ly/3guy2vl>) та «Кодекс честі студента» (<https://cutt.ly/WsGxUxt>). Здобувач, або викладач у випадку виникнення конфліктних ситуацій може подати особисте звернення у формі скарги до Комісії з врегулювання конфліктних ситуацій у паперовій (до приймальної ректора) або в електронній формі (на пошту info@dsu.edu.ua). Крім цього, учасники освітнього процесу можуть звернутися анонімно, залишивши повідомлення у скриньці довіри як посилання «Зворотній зв'язок» на сторінці ОНП (<https://bit.ly/3hvSRW8>). До складу комісії з врегулювання конфліктних ситуацій входять проректор з наукової роботи, проректор з науково-педагогічної роботи, начальник відділу кадрів, начальник навчального відділу, голова профкому, декани факультетів, секретар, представники органу студентського самоврядування. Комісія ухвалює рішення, на підставі якого керівництво ЗВО вдається до відповідних дій. Серед аспірантів проводяться опитування, які містять запитання щодо корупції, сексуального домагання, дискримінації прав, виявленню випадків боулінгу тощо (<https://bit.ly/3AsMBXF>). Під час онлайн-зустрічей усі стейкхолдери засвідчили відсутність конфліктних ситуацій пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією під час навчання на ОНП та поінформованість про необхідну послідовність дій в разі виникнення таких ситуацій. З огляду на відсутність таких ситуацій в ЗВО, експертам не вдалось переконатись в дієвості розроблених в університеті вищевказаних процедур.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я аспірантів ОНП. Найвний центр «Контакт», який створює умови для успішного навчання та допомагає вирішувати моральні й психологічні проблеми аспірантів. Заклад підтримує політику врегулювання конфліктних ситуацій (зокрема, пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо). Систематична робота адміністрації, ректорату, академічного персоналу, здобувачів вищої освіти над покращенням якості провадження освітнього процесу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Слабкою стороною є: при вході до навчального корпусу університету відсутні пандуси, спеціалізовані вбиральні, що створює додаткові перешкоди особам з особливими освітніми потребами. Тому експертна група рекомендує покращити умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами (встановити пандуси, створити спеціально обладнану вбиральню, ліфти, кімнату для матері й дитини тощо).

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Освітнє середовище є комфортним для здобувачів вищої освіти і працівників ЗВО, задовольняє потреби учасників освітнього процесу та свідчить про відповідність даному критерію. Університет підтримує політику врегулювання конфліктних ситуацій (зокрема, пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо). Виявлений недолік не є суттєвим та може бути усунутий в короткий час. Адміністрація ЗВО висловила готовність до його усунення. Загалом, констатуємо відповідність критерію 7.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедура розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОНП регламентується нормативними документами ЗВО (Положення про розроблення, затвердження, моніторинг, перегляд та закриття освітніх програм <https://bit.ly/3e3H1ee>, Положенням про систему забезпечення якості вищої освіти <https://bit.ly/3xwDinE>, Положенням про проектні групи та групи забезпечення спеціальності з розроблення і супроводження освітніх програм <https://bit.ly/3sMzzzq>) та регулюється відділом якості освіти (Положенням про відділ якості освіти <https://bit.ly/3r6u1Aw>), який створено в університеті у січні 2019 року під час реалізації міжнародного проекту за програмою ERASMUS + “Імплементация системи забезпечення якості освіти через співробітництво університету-бізнесу-уряду в ЗВО” (EDUQAS). Послідовність дотримання визначених процедур регламентується механізмом оцінки якості та оновлення освітніх програм, який впроваджується відділом якості освіти та складається з таких етапів: формування експертної групи з оцінки якості, незалежна оцінка залишкових знань та її порівняння з результатами сесій, соціологічне дослідження задоволення студентів, інтерв'ю з випускниками, вивчення думки бізнесу щодо компетенцій та кваліфікації випускників, врахування погляду місцевої влади на актуальність освітніх програм університету для регіону, вивчення очікувань абітурієнтів та громади регіону в цілому, аналіз оцінки результатів, оприлюднення результатів оцінки, розробка рекомендацій щодо покращення освітніх програм, їх реалізація та контроль виконання <https://bit.ly/36rJ7a1>. Робота ЕГ у різних фокус-групах підтверджує достовірність інформації, що до періодичного перегляду та оновлення ОНП залучаються усі учасники освітнього процесу: проектна група, здобувачі, випускники, органи студентського самоврядування, роботодавці, НПП, наукові керівники здобувачів, керівники і співробітники структурних підрозділів ЗВО (деканат факультету права і публічного управління, навчальний відділ, навчально-методичний відділ, відділ якості освіти, вчена рада), представники академічної спільноти інших ЗВО. В університеті систематично проводяться навчальні семінари та тренінги щодо забезпечення якості ОНП, освітнього процесу та дотримання правил академічної доброчесності. Попередній перегляд та оновлення освітніх програм відбувався не рідше 1 раз на 2 роки, проте під час спілкування з представниками відділу якості освіти ЕГ з'ясувала, що перегляд та оновлення змісту ОНП відбуватиметься щороку на постійній основі. ЕГ рекомендує відділу якості освіти звернути увагу на виправлення недоліків: у 2021 р. на громадське обговорення винесений проект ОНП 2020 р. <https://bit.ly/3wuNm4>, відсутні контактні дані відповідальних осіб для подання пропозицій та зауважень, не оприлюднено інформацію про внесення змін до ОНП за попередній період у 2019-2021 рр., відсутня інформація про план проведення заходів громадського обговорення ОНП (зведена таблиця з пропозиціями та змінами до ОНП після громадського обговорення).

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Під час роботи у фокус-групах ЕГ отримала інформацію про достовірність участі здобувачів та представників органів студентського самоврядування у процесах періодичного перегляду ОНП та інших процедурах забезпечення її якості, про що зазначалося ЗВО у відомостях самооцінювання. Здобувачі підтвердили, що в університеті постійно проводиться опитування (результати опитування 1 <https://bit.ly/2TdWU04> зазначено у відомостях самооцінювання), відбуваються спільні зустрічі з НПП та роботодавцями, за результатами яких вносяться зміни до ОНП. Результати проведеного анкетування свідчать, що всі 13 здобувачів на 100 % підтримали зміст ОНП для успішної роботи за фахом, право вільного обрання дисциплін, достатній рівень практичної підготовки, відсутність дублювання змісту навчального матеріалу, достатність набутих компетентностей та співпадіння очікування ОНП спеціальності з її реальним змістом. 84,6% здобувачів вивчають дисципліни, які дійсно необхідні для професійної діяльності. На запит ЕГ про проведення анкетування здобувачів гарантом ОНП надано додаткову форму анкети та більш детальні результати опитування 2 за 2019-2020 н.р. bit.ly/3iqQhmk. Результати свідчать, що 15,4% здобувачів зацікавлені у

розвитку грантових програм з оновленням інфраструктури ЗВО, 23,1% мають потребу харчування у власній їдальні університету. Лише 15,4% оцінює важливість іноземної мови у конкурентоспроможності на ринку праці незважаючи на те, що дисципліну “Іноземна мова наукового спілкування” визначено як однією з найбільш цікавих. Практично ніколи аспіранти не стикаються з порушенням прав і свобод. Розробникам анкетування рекомендовано удосконалити зміст анкети для опитування здобувачів за проектом ОНП та звернути увагу на відкриті питання. Це дасть їм можливість не лише відповідати у загальному на однотипні питання, а й висловлювати свою думку та впливати на процес формування індивідуальної освітньої траєкторії, яка не лише пов'язана з вивченням навчальних дисциплін, а й перебуванням здобувача у комфортному освітньому середовищі (відсутні питання щодо можливостей участі у програмах академічної мобільності, стажування, вітчизняних та міжнародних наукових проєктах, напрямках підвищення публікаційної активності, апробації результатів досліджень, умов проживання та відпочинку). Під час зустрічі голова Ради молодих вчених Чернишов О.Ю. та член студентської ради від здобувачів освіти доктора філософії Горюнова К.А. надали ЕГ докази участі представників студентського самоврядування у співпраці з адміністрацією ЗВО, безпосередньому залученні до процесу періодичного перегляду ОНП у складі робочих груп, роботі вчених рад тощо.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

У відповідь на п. 2 та п. 5 запиту ЕГ ЗВО надано протоколи засідань учасників робочих груп з обговорення ОНП, зміст яких засвідчує участь роботодавців у процесах періодичного перегляду ОНП. За результатами круглого столу з питань удосконалення освітніх програм (протокол № 5 від 26.04.2019 р.) враховано пропозиції проф. Херсонського НТУ Лопушинського І.П. (введено обов'язкову дисципліну “Інноваційний розвиток та електронне врядування в публічному управлінні”) та проф. Харківського НЕУ ім. С. Кузнеця Орлової Н.С. (рекомендовано вибіркові дисципліни “Демократія: від теорії до практики” та “Політичні інститути та процеси”). За результатами засідання групи забезпечення (протокол № 9 від 06.05.2020 р.) прийнято пропозиції керуючого справами виконавчого апарату Запорізької обласної ради Подорожко В.В. - у фокусі ОНП розроблено теоретико-методичні та науково-практичні рекомендації щодо забезпечення процесів сталого розвитку; керуючого справами виконкому Запорізької міської ради Омелянович Р.А. – запроваджено у ситуаційних вправах підхід через проблемно-орієнтоване навчання з набуттям компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у професійній галузі на запит органів публічної влади, громадськості, бізнесу та інших стейкхолдерів; секретаря Маріупольської міської ради Махсми С.Г. – впроваджено розробку ефективних механізмів функціонування, стратегічного розвитку та управління соціально-економічними системами на макро- та мікрорівнях під час вивчення дисципліни “Методологічні та практичні аспекти управління суспільними процесами; проф. НУ “КМУ” Хлобистова Є.В. – в особливості ОНП зроблено акцент на сучасних напрямках сталого розвитку суспільства та системи публічного управління та адміністрування в Україні та світі. За результатами проведення онлайн-зустрічі (протокол № 8 від 30.04.2020 р.) враховано пропозиції директора програм Школи державного правління Гарвардського університету С. Конопльова – у змісті дисциплін зі сталого розвитку враховано взаємодію бізнесу та публічної влади, розвиток демократичного врядування, удосконалення публічної політики та інститутів; заступника начальника відділу захисту інтересів дітей та протидії насильству Донецької обласної прокуратури Федоровського Л.І. – щодо вивчення механізмів публічного управління та адміністрування для системного вирішення протиріч, проблем і задач з управління суспільством та державою. Під час обговорення ОНП у 2021 р. (протокол № 13 від 10.03.2021 р.) враховані пропозиції щодо покращення якості ОНП директора ННІ управління, економіки та природокористування Таврійського НУ ім. В.І. Вернадського Горника В.Г., проф. Харківської НЕУ ім. С. Кузнеця Орлової Н.С. Під час спілкування з роботодавцями ЕГ має підстави вважати, що вони дійсно залучаються до процесу періодичного перегляду ОНП та інших процедур забезпечення якості освіти. Для більш ефективної роботи зі стейкхолдерами ЕГ рекомендує ЗВО створити Експертну раду роботодавців.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Під час зустрічі з випускниками, науковими керівниками та роботодавцями ЕГ пересвідчилась, що у ЗВО існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників ОНП. Основне місце роботи випускників – ДонДУ на посадах НПП, зокрема випускниця ОП Верительник С.М. працює старшим викладачем кафедри публічного управління та адміністрування). Здобувачі, які зараз навчаються на ОНП, також працюють викладачами в університеті (Бережна Л.Г. <https://bit.ly/3g09fNB>, Кравченко О.В. <https://bit.ly/3w9IL3o>, Циклаурі О.Б. <https://bit.ly/3g4pBGk>). Випускник ОНП Федоровський Л.І. – працює заступником начальника відділу захисту інтересів дітей та протидії насильству Донецької обласної прокуратури. ЗВО підтримує постійно зв'язки з випускниками та залучає їх до періодичного перегляду ОНП у ролі стейкхолдерів. В 2014 році кафедра публічного управління та адміністрування втратила на електронних носіях БД своїх випускників. На теперішній час відбувається поновлення і збір нової інформації в БД випускників, в тому числі за ОНП, яка акредитується.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

На запит ЕГ надано результати перевірки навчально-методичної документації кафедри публічного управління та адміністрування навчально-методичним відділом ЗВО відповідно до розпорядження № 41 від 01.02.2021 р. “Про організацію навчального процесу в 2-му семестрі 2020-2021 навчального року” (розміщено на електронній платформі). У службовій записці начальника навчально-методичного відділу Петренко О.В. на ім'я проректора ДонДУУ Токаревіч В.І. вказується на виявлені недоліки та запропоновано керівництву кафедри їх усунути. На думку ЕГ, визначені недоліки щодо перевищення норми часу участі у засіданнях кафедри двох викладачів у 1 семестрі (на 12 год. кожний) носять формальний характер та не забезпечують внутрішній контроль за якістю підготовки кафедри. Зміст перевірки навчально-методичного відділу полягав у встановленні наявності робочих програм навчальних дисциплін, конспектів лекцій, тестових завдань та стандартів відповідей, методичних рекомендацій щодо виконання самостійної та індивідуальної роботи, методичних рекомендацій щодо проведення практичних та семінарських робіт, методичних рекомендацій щодо виконання курсової та випускної роботи. Проаналізувавши перевірку навчально-методичного забезпечення ЕГ з'ясовано, що не всі дисципліни мають методичні рекомендації щодо проведення практичних і семінарських занять, виконання самостійної роботи, тестові завдання та стандарти відповідей, хоча вони є обов'язковими у навчальному плані підготовки здобувачів (“Концептуальні засади політики сталого розвитку в публічному управлінні”, “Методологічні та практичні аспекти управління суспільними процесами”, “Публічне врядування та публічний менеджмент в управлінні сталим розвитком”, “Місьцеве самоврядування та суспільні комунікації”), а усі інші – пропонуються як дисципліни вільного вибору. Проте під час перевірки навчально-методичним відділом виявлені факти не були зафіксовані як порушення. У відповідь на запит ЗВО надано список навчально-методичних праць НПП, залучених до реалізації ОНП. ЕГ встановлено, що не всі навчальні дисципліни забезпечені навчально-методичним забезпеченням. ЕГ рекомендує ЗВО посилити роботу навчально-методичного відділу та інших структурних підрозділів щодо організації якісних перевірок готовності кафедр до підготовки здобувачів за ОНП та контролю за усуненням виявлених зауважень. Під час проведення зустрічей ЕГ встановлено, що гарант ОНП не має доступу до електронних навчальних курсів (ЕНК) дисциплін на платформі Moodle, які викладаються на ОНП, тому не має можливості здійснювати періодичний їх перегляд та контроль за відповідністю змісту робочим програмам. ЕГ рекомендує ЗВО надати права доступу гаранту ОНП з метою періодичного контролю за якісним наповненням ЕНК викладачів. Доцільним стане розробка окремого положення про використання ЕНК у освітньому процесі. Це забезпечить запровадження єдиних підходів до їх структури у ЗВО та атестації з метою використання якісного контенту для підготовки здобувачів вищої освіти.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація ОНП за спеціальністю 281 “Публічне управління та адміністрування” проводиться вперше. ЗВО взято до уваги рекомендації ЕГ та ГЕР під час проведення акредитації ОНП зі спеціальності 051 “Економіка”. У відповідь на п. 10 запиту ЕГ ЗВО надано копію рішення вченої ради ДонДУУ щодо внесення змін до Положення про формування індивідуальних освітніх траєкторій здобувачів вищої освіти (рішення № 9/1 від 27.05.2021 р.)

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Формуванню відповідної культури якості освіти та забезпечення безперервної системи удосконалення освітніх програм сприяло створення відділу якості освіти у січні 2019 року в ході реалізації міжнародного проекту за програмою ERASMUS + “Імплементация системи забезпечення якості освіти через співробітництво університету-бізнесу-уряду в ЗВО” (EDUQAS) <https://bit.ly/3huPcJ2>. До публічного обговорення проекту ОП <https://bit.ly/36s41pw> залучені всі учасники освітнього процесу: здобувачі, випускники <https://bit.ly/3hrJ300>, роботодавці <https://bit.ly/3hQZfHv>, гарант, НПП, наукові керівники здобувачів, керівники і співробітники структурних підрозділів ЗВО (деканат факультету права і публічного управління, навчальний відділ, навчально-методичний відділ, вчена рада), представники академічної спільноти інших ЗВО. У відповідь на п. 2 та п. 5 запиту ЕГ ЗВО надано протоколи засідань учасників робочих груп з обговорення ОП підготовки докторів філософії (№ 5 від 26.04.2019 р., № 9 від 06.05.2020 р., № 8 від 30.04.2020 р., № 13 від 10.03.2021 р.), які підтверджують факти залучення до процесу оновлення ОНП представників органів публічної влади, органів місцевого самоврядування, громадських об'єднань та академічної спільноти вітчизняних та зарубіжних ЗВО. Аналіз таблиці пропозицій після громадського обговорення (у формі круглих столів, засідань робочих груп та груп забезпечення, онлайн-зустрічей) та змін до ОП протягом 2019-2020 рр. (надано ЗВО на запит ЕГ) свідчить про системну роботу над переглядом і оновленням ОНП та підвищенням якості освітнього процесу. ЕГ рекомендує ЗВО оприлюднювати протоколи засідань робочих груп та зазначену таблицю зі змістом внесених та врахованих пропозицій після громадського обговорення для кращого розуміння усіма зацікавленими особами результатів колективної роботи. Внесення пропозицій здобувачів враховується за результатами анкетування в особистому кабінеті <https://bit.ly/3yD2DfU>. Для якісної підготовки ОНП та організації забезпечення освітнього процесу ЗВО на постійній основі організовує спеціальні заходи: тренінги для гарантів ОНП <https://bit.ly/3yJECUD>, вебінари із забезпечення якості вищої освіти <https://bit.ly/2TVUft7>, семінари з питань внутрішнього забезпечення якості освіти <https://bit.ly/3yzQhVG> та <https://dsum.edu.ua/uk/news/navchalnyj-seminar>, комунікаційні заходи із стейкхолдерами <https://bit.ly/3hQacsL>.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

У 2019 р. ЗВО створено відділ якості освіти в ході реалізації міжнародного проекту за програмою ERASMUS + “Імплементация системи забезпечення якості освіти через співробітництво університету-бізнесу-уряду в ЗВО” (EDUQAS). До періодичного перегляду та оновлення ОНП залучені усі учасники освітнього процесу, їх пропозиції аналізуються та впроваджуються. В університеті систематично проводяться навчальні семінари та тренінги щодо забезпечення якості ОНП, освітнього процесу та дотримання правил академічної доброчесності. Здобувачі та випускники ОНП працюють викладачами у ЗВО, беруть постійно участь у перегляді та оновленні ОНП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Рекомендації ЕГ: відділу якості освіти звернути увагу на виправлення недоліків та неузгоджень: - для надання зауважень та пропозицій у розділі “Освітньо-наукова програма “Публічне управління та адміністрування” створено і розміщено функцію зворотного зв'язку <https://bit.ly/2UXwq4l>. Проте проєкт ОНП розміщений в іншому розділі “Громадське обговорення” <https://bit.ly/3wuNm4>, у якому відсутні контактні дані відповідальних осіб для подання пропозицій та зауважень; - у 2021 р. на громадське обговорення винесено проєкт ОНП 2020 р. <https://bit.ly/3wuNm4>; - не оприлюднено інформацію про внесення змін до ОНП за попередній період у 2019-2021 рр., відсутня інформація про план проведення заходів громадського обговорення ОНП; - удосконалити зміст анкети для опитування здобувачів за проєктом ОНП та звернути увагу на відкриті питання, що дасть можливість висловлювати свою думку та впливати на процес формування індивідуальної освітньої траєкторії, яка не лише пов'язана з вивченням навчальних дисциплін, а й перебуванням здобувача у комфортному освітньому середовищі; - з метою більш ефективної роботи, інституціоналізації відносин зі стейкхолдерами та забезпечення постійно діючого колегіального дорадчого супроводу при ЗВО доцільно створити Експертну раду роботодавців; - посилити роботу навчально-методичного відділу та інших структурних підрозділів щодо організації якісних перевірок готовності кафедр до підготовки здобувачів за ОНП та контролю за усуненням виявлених зауважень; - надати права доступу гаранту ОНП до ЕНК з метою періодичного контролю за якісним наповненням дисциплін; - розробити Положення про використання електронних навчальних курсів у освітньому процесі, що забезпечить запровадження єдиних підходів та використання структурованого якісного контенту для підготовки здобувачів.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

В цілому, проведений аналіз свідчить про дотримання ЗВО визначених процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми. Виявлені недоліки щодо оприлюднення результатів громадського обговорення ОНП, змістового наповнення анкет опитування здобувачів, якості проведення перевірок навчально-методичним відділом готовності кафедр у забезпеченні підготовки здобувачів за ОНП не є критичними та можуть бути усунені у встановлені терміни шляхом посилення контролю з боку адміністрації ЗВО.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

На офіційному сайті ЗВО, у розділі «Публічна інформація», знаходяться установчі документи (<https://bit.ly/3hAcdtg>) та положення, що регулюють освітній процес: «Положення про організацію освітнього процесу»; «Положення про систему забезпечення якості вищої освіти»; «Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук»; «Положення про оцінювання знань»; «Положення про академічну доброчесність»; «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність»; «Положення про дистанційне навчання»; «Положення про навчально-педагогічну практику здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня ступеня доктора філософії». Права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу регулюються Статутом ДонДУУ (<https://bit.ly/3he4VMC>), «Колективним договором» (<https://bit.ly/2SHZzzM>). Окрім цього, аспіранти мають змогу ознайомитись з їхніми правами та обов'язками під час укладання Договору про надання освітніх послуг. Права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу дотримуються, скарг під час спілкування з фокус-групами не надходило. Навпаки, під час зустрічей академічна спільнота, роботодавці та здобувачі вищої освіти підтвердили свою обізнаність про вільний доступ до необхідної інформації через офіційний сайт ЗВО та програми «Університет у смартфоні» (<https://bit.ly/3wd6osg>).

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін.

ОНП була затверджена Вченою радою ЗВО 26 червня 2020 р. (<https://bit.ly/2UliyRo>). Попри це, забезпечено відкритий доступ до вебсторінки на сайті ЗВО, де оприлюднено інформацію про проект освітньої програми (<https://bit.ly/2TmEJGJ>). Для надання зауважень та пропозицій створено і розміщено на сайті функцію зворотного зв'язку (<https://bit.ly/2UXwq4l>). Відповідно до п.3.4 «Положення про розроблення, затвердження, моніторинг, перегляд та закриття освітніх програм» не пізніше як за 1 місяць до розгляду ОНП університет оприлюднює її проект на офіційному сайті для громадського обговорення (<https://bit.ly/3hu4LQ7>). Під час зустрічі зі здобувачами, які вступили на навчання в поточному році, експертна група встановила, що до затвердження Вченою радою проект ОНП знаходився у вільному доступі і всі охочі могли з ним ознайомитися та внести свої пропозиції. Проте слабкою стороною є те, що під даним проектом ОНП відсутня у відкритому доступі інформація із пропозиціями стейкхолдерів щодо її покращення.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На сайті ЗВО оприлюднено опис та зміст ОНП, силабуси усіх освітніх компонентів, включених до неї (<https://bit.ly/3AySNh5>), інформація стосовно вступу (<https://bit.ly/36bRnek>), а також профілі викладачів, де відображено їх професійну та академічну активність (<https://bit.ly/3dErpxfo>). Експертами зроблено висновок, що інформація на сайті вичерпна та достовірна, обсяг і зміст оприлюдненої інформації є достатнім для інформування. Під час онлайн-зустрічей із стейкхолдерами не виявлено протиріч за публічно наданою інформацією.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

ЗВО має повний перелік документів, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, а також достатню інформацію про ОНП. Внутрішні нормативно-правові акти, які розміщені на офіційному сайті ЗВО, є чіткими, зрозумілими та доступними. Експертна група відзначає публічність і доступність обговорення проекту освітньої програми.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Слабкою стороною є те, що під даним проектом ОНП відсутня у відкритому доступі інформація із пропозиціями зацікавлених сторін щодо її покращення. Експертна група рекомендує після громадського обговорення оприлюднювати на сайті університету інформацію щодо пропозицій стейкхолдерів і розміщувати її під проектом ОНП.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

У нормативних положеннях чітко прописані та зрозумілі правила стосовно прав та обов'язків всіх учасників освітнього процесу. У вільному доступі знаходяться всі можливі нормативні документи, що регламентують діяльність ЗВО. Зазначений недолік щодо відсутності у відкритому доступі інформації із пропозиціями стейкхолдерів щодо покращення ОП, не є суттєвим.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

ЕГ встановлено, що у переважній більшості зміст ОНП відповідає науковим інтересам аспірантів та забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької і викладацької діяльності. Аналіз наданих ОНП та навчальних планів 2016, 2019-2020 рр. свідчить, що вони містять дисципліни професійної підготовки ("Механізми публічного управління та адміністрування", "Аналіз та оцінювання публічної політики", "Концептуальні засади сталого розвитку в публічному управлінні", "Публічне врядування та публічний менеджмент в управлінні сталим розвитком", "Місцеве самоврядування та суспільні комунікації", "Інноваційний розвиток та електронне врядування в публічному управлінні"), які дотичні до тематики наукових досліджень здобувачів (ключові слова у темах досліджень "публічне управління", "інформаційно-комунікаційне забезпечення", "комунікативна взаємодія", "сталий розвиток", "демократичне врядування", "механізми державного управління", "державне регулювання", "інноваційний розвиток", "процеси децентралізації", "державна політика"). До ОНП та навчальних планів включені освітні компоненти за спеціальністю, що забезпечують методологічні та викладацькі компетентності аспірантів ("Теорія та історія публічного управління", "Методологія, організація та технологія наукових досліджень", "Методологія та практичні аспекти управління суспільними процесами", "Педагогіка вищої школи", навчально-педагогічна практика). Дисципліна "Іноземна мова наукового спілкування" поглиблює необхідні мовні компетентності здобувачів для роботи із зарубіжними джерелами, виступів на міжнародних науково-практичних конференціях, спілкування з іноземними партнерами під час участі у програмах академічної мобільності та міжнародних наукових проєктах. Аналіз кількісного складу та змістового наповнення вибірових дисциплін (загальноосвітні та фахові) <https://bit.ly/3ws2nPn>, <https://bit.ly/3jYChkn> і тренінгових програм <https://bit.ly/3dWaNbf> додатково сприяють формуванню у аспірантів загальних та спеціальних компетентностей, спрямовані на досягнення ПРН, всебічне розуміння предметної області спеціальності та покращення якості наукових досліджень. Під час зустрічі здобувачі та випускники підтвердили, що в цілому зміст ОНП задовольняє їх наукові інтереси, сприяє дослідницькій та викладацькій діяльності.

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

Наукова діяльність аспірантів переважно відповідає напрямам досліджень наукових керівників. Зокрема, публікації Чечель А.О. щодо дослідження питань публічного управління, процесів децентралізації, механізмів публічного адміністрування, інформатизації та сталого розвитку дотичні з тематикою наукових досліджень Чернецького С.С. "Інформаційно-комунікаційне забезпечення сталого демократичного врядування в Україні" та Ляшенка С.В. "Інтенсифікація механізмів державного управління процесів децентралізації". Публікації Хороших В.В. щодо державного регулювання, механізмів публічного управління, інноваційного ринку екологічних товарів відповідає напрямку дослідження Савіної Л.Л. "Удосконалення механізмів державного управління інноваційного розвитку сфери біоенергетики України". Публікації Тарасенка Д.Л. щодо розвитку соціальної сфери, соціально-економічної системи, соціальних відносин, соціальної політики, державного регулювання та сталого розвитку суспільства відповідають напрямам досліджень Сухової К.К. "Публічне управління інноваційним розвитком соціальних послуг" та Циклаурі О.Б. "Організаційно-правові засади публічного управління сталим розвитком". Публікації Балуєвої О.В. щодо міграційної політики та вирішення проблем реалізації статусу внутрішньо переміщених осіб відповідають напрямам досліджень Мартянової Р.А. "Удосконалення державної міграційної політики у сфері протидії нелегальній міграції". Аналіз публікацій Марової С.Ф. щодо сталого та інноваційного розвитку, стратегічного управління, механізмів державного управління, формування інноваційних структур, державного управління інформаційними потоками, соціальної роботи у територіальних громадах свідчать про дотичність до напрямів наукових досліджень здобувачів Гончаренка Д.В. "Забезпечення сталого розвитку закладів державного управління в стратегічній перспективі", Чертка С.П. "Державне регулювання інноваційного розвитку соціально-економічних систем", Ломакіної Т.А. "Удосконалення комунікативної взаємодії в публічному управлінні" та Токаревої У.Д. "Публічне управління створенням безбар'єрного середовища в Україні". Публікаційна активність Токаревої В.І. переважно відповідає напрямам наукових досліджень здобувачів Бережної Л.Г., Кравченко О.В., Доллінера П.Я та Плуталова О.Г. Більшість наукових керівників мають спільні публікації зі здобувачами. З метою формування якісного складу разових спеціалізованих вчених рад ЕГ рекомендує науковим керівникам (як потенційних рецензентів дисертаційних робіт інших здобувачів та голів спеціалізованих вчених рад) посилити публікаційну активність у виданнях, які цитуються у міжнародних базах Scopus / Web of Science, за тематикою досліджень аспірантів.

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

Під час зустрічі здобувачі та випускники засвідчили ЕГ, що у ЗВО є усі можливості для постійного проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до їх тематики у формі всеукраїнських та міжнародних науково-практичних конференцій, круглих столів, тренінгів, засідань кафедри, робочих зустрічей тощо. Аналіз показує, що у ЗВО щорічно організовуються конференції, тематика проведення яких дотична зі змістом ОП,

відповідає науковим дослідженням аспірантів, а за їх результатами опубліковані збірники матеріалів. Зокрема, 20-21.05.2020 р. була проведена III Міжнародна науково-практична конференція “Публічне управління для сталого розвитку: виклики та перспективи на національному та місцевому рівнях” <https://bit.ly/3wq7sHV>; 09.10.2020 р. та 3-4.10.2019 р. – Міжнародна науково-практична конференція “Стратегічний потенціал державного та територіального розвитку” <https://bit.ly/2TTJtDE> та <https://bit.ly/3wtkB35>, 6-8.05.2019 р. – II Міжнародна науково-практична конференція “Публічне управління для сталого розвитку: виклики та перспективи на національному та місцевому рівнях” <https://bit.ly/3hQo6bt> та ін. <https://bit.ly/3yubrjA>. Здобувачі мають вільний доступ до використання джерел з міжнародних наукометричних баз Scopus / Web of Science, електронного репозитарію <https://bit.ly/3qT8FXa>, на підставі укладених договорів можуть використовувати електронні ресурси Чернігівського національного технологічного університету та Маріупольського державного університету <https://bit.ly/3hRpDku>. Під час демонстрації матеріально-технічної бази ЕГ переконалася у наявності аудиторного фонду, навчальних лабораторій з комп’ютерною технікою та мультимедійним обладнанням (створені на кошти грантодавців), що використовується здобувачами для проведення наукових досліджень та апробації їх результатів.

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад’юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

Вибірковою перевіркою ЕГ встановлено недостатнє залучення усіх здобувачів до написання публікацій у зарубіжних виданнях. Такі публікації мають Сухова К.К. (1 - у співавторстві з науковим керівником), Мартянова Р.А. (2), Циклаурі О. Б. (2 – у співавторстві з науковим керівником): 1. Tarasenko D., Sukhova K. Social Component of Sustainable Development in Local Environmental Policy. Public Administration for Sustainable Development / Collective monograph / The general ed. Chechel A., Khlobystov Ie. Bielsko-Biala: University of Economics and Humanities, 2018. – P. 63-70. 2. Martianova R. Subjects and objects of the state management of migration processes in the field of combating illegal migration. KELM (Knowledge, Education, Law, Management). 2020. Vol. 33, № 5. 3. Tkachova N., Martianova R. State migration policy of Ukraine in the context of European integration and globalization challenges. Dei, M., Rudenko, O. & Lunov, V. (Ed.). (2020). Association agreement: driving integrational changes. Ottawa Vol. 3. Accent Graphics Communications & Publishing. 2020. Vol. 44, № 6. P. 132-139. 4. Tarasenko, D., Tsyklauri, O. (2019). The analysis of the economic and legal mechanism of public management for the sustainable development on the ecological components basis. Economic and law paradigm of modern society. P. 105–110. 5. Tarasenko, D. L., Tsyklauri, O. B., Belei, S. I., Riabenska, M. O., & Mazurkevych, I. O. (2020). Strategic Planning for the Sustainable Development of Territories. International Journal of Economics & Business Administration (IJEBA), 8 (Special 1), 259–272. За результатами участі здобувача Циклаурі О.Б. у проєкті Жана Моне опубліковано тези доповіді: Циклаурі О. Б. Значення сталого розвитку міст і громад України у забезпеченні соціальної безпеки. Європейський вимір соціальної безпеки: інструменти, проблеми, практика: збірник матеріалів, доповідей круглого столу в рамках проєкту «Кафедра Жана Моне “Аналіз та застосування європейського досвіду демократії та належного врядування в Україні”, м. Маріуполь, 21 червня 2018 р. Маріуполь: ДонДУУ, 2018. С. 92 -96. За результатами спільного проведення 7-8 травня 2019 р. II Міжнародної науково-практичної конференції ДонДУУ спільно з Вищою школою економіки та гуманітаристики (м. Бельско-Бяла, Польща) опубліковані тези доповідей здобувачів Сухової К.К. та Циклаурі О. Б. Подальша співпраця кафедри публічного управління та адміністрування відбувається на основі підписаного договору про наукове співробітництво <https://bit.ly/36m37er>. Під час зустрічей ЕГ зі здобувачами, випускниками, науковими керівниками, представниками Центру міжнародного співробітництва було підтверджено інформацію про надання можливостей аспірантам брати участь у програмах академічної мобільності Еразмус+ з Університетами Італії та Болгарії <https://bit.ly/3xxiqNk>, проєктах програми ООН <https://bit.ly/2TIK4bx>, “Moving Forward Together / Прямуємо разом” <https://bit.ly/36m5DkT> та інших <https://bit.ly/3hrVVDF>.

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

Регулярність публікаційної діяльності наукових керівників здобувачів за результатами наукових досліджень підтверджується переліком їх публікацій у таблиці до критерію 10 та таблиці 2 у відомостях про самооцінювання, збірниках матеріалів всеукраїнських та міжнародних конференцій (20-21.05.2020 р. <https://bit.ly/3wq7sHV>, 6-8.05.2019 р. <https://bit.ly/3hQo6bt> та 17-19.05.2018 р. <https://bit.ly/2VnxrmC> – щорічна міжнародна науково-практична конференція “Публічне управління для сталого розвитку: виклики та перспективи на національному та місцевому рівнях”, 09.10.2020 р. <https://bit.ly/2TTJtDE> та 3-4.10.2019 р. <https://bit.ly/3wtkB35>, 4-5.10. 2018 р. <https://bit.ly/3qVzE4e> – щорічна міжнародна науково-практична конференція “Стратегічний потенціал державного та територіального розвитку”). У ЗВО існує 10 основних напрямів наукових досліджень <https://bit.ly/2UwY487>, 4 з яких координуються науковими керівниками здобувачів: “Науково-методичні основи управління природокористуванням та охороною навколишнього середовища” – Марова С.Ф., “Теоретико-методологічні засади управління людськими і природними ресурсами в контексті сталого розвитку” – Балуєва О.В., “Дослідження педагогічних аспектів підвищення якості та ефективності підготовки менеджерів у вищій школі” – Токарева В.І., “Публічне управління для сталого територіального розвитку” – Чечель А.О. За результатами наукових досліджень з публічного управління для сталого територіального розвитку наукові керівники здобувачів взяли участь у написання колективних монографій: 1. Public Administration for Sustainable Development: New Challenges and Perspectives: Collective Monograph / The general ed. Chechel A.O., Khlobystov Ie.V., Śleziak M. Mariupol - Bielsko-Biala (Poland): University of Economics and Humanities, 2020 - 369p. (ISBN 978-83-63649-02-9, Poland) <https://bit.ly/3yFAvJa>; 2. Public Administration for Sustainable Development. Collective monograph / The general ed.

Chechel A., Khlobystov Ie. Bielsko-Biala: University of Economics and Humanities, 2018 - 268 p. (ISBN 978-83-63649-13-5, Poland) <https://bit.ly/3AJScZS>; 3. Проблеми та перспективи розвитку державного управління в умовах реформування: [колективна монографія] / Заг. ред. Чечель А.О., Хлобистов Є.В. – Бельско-Бяла (Польща): Вища школа економіки та гуманітаристики, 2017. – 493 с. <https://bit.ly/3hxXkZH>. Аналіз профілей окремих наукових керівників (Чечель А.О. <https://bit.ly/3jYYjTZ>, Хороших В.О. <https://bit.ly/36lkxb1>, Тарасенко Д.Л. <https://bit.ly/3yzXG7C>) у наукометричній базі Google Scholar свідчить про низькі показники h-індексу, що є одним із показників оцінки публікаційної активності науковця та визнання. ЕГ рекомендує науковим керівникам разом зі здобувачами долучитись до конкурсів проєктів з виконання наукових досліджень і розробок, які фінансуються Національним фондом досліджень України <https://bit.ly/3xGG6Pr> та дають можливість регулярно здійснювати публікації та/або практично впроваджувати результати наукових досліджень.

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

В ЗВО діють Положення про запобігання та виявлення академ. плагіату у наукових, навч.-метод., кваліфікаційних та навчал. роботах <https://bit.ly/2SXzzR4> та Положення про академ. доброчесність у ДонДУУ <https://bit.ly/3AJ9Wob> (положення не містять точної дати затвердження наказом ректора, ЕГ не змогла встановити початок їх дії, про що зазначено відповідно у п. 10.1 та 5.1). Гарант ОП Чечель А.М. зазначила, що на кафедрі є відповідний журнал, де наукові керівники та здобувачі під підпис ознайомилися з положеннями про забезпечення академічної доброчесності у ЗВО. У випадку вчинення порушень наук. керівники будуть позбавлені керівництва здобувачами. Під час зустрічі з наук. керівниками, здобувачами та викладачами ЕГ не встановила випадків про порушення правил дотримання академ. доброчесності учасниками освіт. процесу. Цьому сприяє постійне проведення інформаційно-роз'яснювальних кампаній щодо дотримання правил академ. доброчесності на загальноуніверситетському рівні. На зустрічах у фокус-групах встановлено підтвердження фактів постійного проведення заходів, що популяризують її дотримання <https://bit.ly/2TVssJg>, <https://bit.ly/3hTWhSu>, <https://bit.ly/3yHyUW>. До інформ.-роз'яснювал. роботи постійно долучається гарант та наукові керівники. Однак окремі здобувачі все ще не досконало володіють інформацією про процедуру перевірки дисертаційних робіт на академдоброчесність. ЕГ з'ясовано, що дисертаційні роботи здобувачів проходять перевірку на академдоброчесність, використовуючи програмне забезпечення Unicheck. У відповідь на п.14 запиту ЕГ ЗВО надано результати перевірки дисертац. робіт здобувачів Верительника С.М. (ID перевірки 10067747218, схожість 4,42%), Голтвенко О.В. (ID перевірки 1008365448, схожість 8,8%) та Федоровського Л.І. (ID перевірки 1006586815, схожість 8,53%). Не зрозуміло, чому під час перевірки дисертац. робіт Федоровського Л.І. та Верительника С.М. на звітах зазначена дата відповідно 19.11.2021 р. та 28.11.2021 р. На додатковий запит ЕГ гарантом надано підтвердження – результати перевірки на академ. доброчесність дисертац. робіт, які були допущені до проходження попередньої експертизи у червні 2021. Встановлено, що відповідальною особою ЗВО Нерсесовим В.Р. 07.05.2021 р. здійснено перевірку дисертаційних робіт здобувачів Кравченко О. (схожість 21,2%) та Токаревої У. (схожість 12,2%). ЕГ звернула увагу, що при перевірці дисертацій зазначених здобувачів у звітах відображено ідентичні дані: ID перевірки 1007757105, кількість сторінок 289, кількість слів 66749, кількість символів 555716, розмір файлу 4,67 MB, ID файлу користувача 1007858336. На зустрічі із допоміжними структурними підрозділами член комісії з академічної доброчесності Василевич В.Ю. більш детально зупинилася на процедурі розгляду порушень академічної доброчесності та зазначила, що в університеті порушень зафіксовано не було. ЕГ рекомендує ЗВО розробити декларацію про дотримання академічної доброчесності та забезпечити її підписання усіма учасниками освітнього процесу.

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

Зміст ОНП та навчальних планів відповідає науковим інтересам аспірантів, забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності. Напрями досліджень наукових керівників переважно дотичні до наукової діяльності аспірантів та наукової теми кафедри публічного управління та адміністрування “Публічне управління для сталого територіального розвитку”. За результатами досліджень наукові керівники та здобувачі беруть постійну участь у відображенні результатів досліджень у колективних монографіях кафедри, вітчизняних фахових виданнях з державного управління, публікаціях у зарубіжних журналах. Щорічне проведення міжнародних науково-практичних конференцій за спеціальністю сприяє апробації наукових досліджень здобувачів та публікації тез доповідей. Більшість наукових керівників мають спільні публікації зі здобувачами, що підтверджує проведення спільних досліджень.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

ЕГ рекомендує науковим керівникам: посилити публікаційну активність у виданнях, які цитуються у міжнародних базах Scopus / Web of Science, за тематикою досліджень аспірантів з метою формування якісного складу разових спеціалізованих вчених рад; звернути увагу на залучення усіх здобувачів до написання публікацій у зарубіжних виданнях; долучитись разом зі здобувачами до конкурсів проєктів з виконання наукових досліджень і розробок, які

фінансуються Національним фондом досліджень України та дають можливість регулярно здійснювати публікації та/або практично впроваджувати результати наукових досліджень; більш детально роз'яснювати здобувачам про процедуру перевірки дисертаційних робіт на ознаки плагіату. ЕГ рекомендує окремим науковим керівникам Чечель А.О., Хороших В.О. та Тарасенко Д.Л. систематично працювати над підвищенням h-індексу у наукометричній базі Google Scholar, усім іншим науковим керівникам - посилити роботу над підвищенням власного h-індексу у міжнародних наукометричних базах Scopus / WoS. Оприлюднені на сайті університету положення про забезпечення академічної доброчесності не містять дат введення їх у дію. У ЗВО відсутня декларація про дотримання академічної доброчесності, яку необхідно розробити та забезпечити її підписання усіма учасниками освітнього процесу. Виявлено дублювання сервісної інформації у звітах про перевірку дисертаційних робіт окремих здобувачів з використанням ЗВО програмного забезпечення Unichек на етапі допуску до проходження попередньої експертизи у червні 2021 р. ЕГ рекомендує розробити на рівні ЗВО нормативний документ, в якому висвітлюватиметься детальний порядок обов'язкових перевірок робіт здобувачів освіти на академічну доброчесність на всіх етапах їх підготовки (перевірка наукових публікацій перед поданням у видавництва, попередній розгляд, подання дисертації до захисту до разової спеціалізованої вченої ради), зазначивши також функціональні обов'язки відповідальної особи за перевірку від кафедри. ЕГ рекомендує ввести жорсткий контроль за формуванням та зберіганням посадовою особою реєстру звітів про перевірку робіт на дотримання правил академічної доброчесності, що дозволить знизити потенційні репутаційні ризики для ЗВО, здобувачів освіти на всіх етапах реалізації ОНП та наукових керівників.

Рівень відповідності Критерію 10.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

В цілому, адміністрація ЗВО, гарант ОНП та наукові керівники надають можливість та активно сприяють здобувачам у навчанні через дослідження. Виявлені зауваження не є критичними та можуть бути усунені ЗВО впродовж короткого терміну. ЗВО необхідно більш сумлінно підходити до процедури перевірки дисертаційних робіт здобувачів та публікацій наукових керівників на дотримання академічної доброчесності.

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	В
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	В
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	В
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	В
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	В
Критерій 6. Людські ресурси	В

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	B

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Деміхов Олексій Ігорович

Члени експертної групи

Приліпко Сергій Михайлович

Ткачук Дмитро Геннадійович